

Rapportage

Jaarpeiling de Bibliotheek op School 1-meting 2013

In opdracht van:

sectorinstituut
openbare
bibliotheken

naar een sterk en
toekomstbestendig
bibliotheekbestel

Contactpersoon:

Marjolein Oomes

Utrecht, maart 2014

DUO Onderwijsonderzoek

drs. Vincent van Grinsven

Henk Westerik

Postbus 681

3500 AR Utrecht

030 263 1080 (t)

030 261 6944 (f)

info@duo-onderwijsonderzoek.nl

www.duo-onderwijsonderzoek.nl

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
2	DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Doelstellingen	3
3	ONDERZOEKSOPZET	5
4	SAMENVATTING	7
4.1	Doelstellingen	7
4.2	Onderzoeksopzet	7
4.3	Samenvatting van de belangrijkste resultaten	8
4.3.1	Leesbevordering	8
4.3.2	Mediawijsheid	11
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	13
5.1	Inleiding	13
5.2	Samenwerking algemeen	14
5.2.1	Bereik	14
5.2.2	Beschikbaar budget voor samenwerking.....	16
5.3	Leesbevordering.....	17
5.3.1	Samenwerkingsgebieden	17
5.3.2	Intensiteit samenwerkingsgebieden	20
5.3.3	Inzet van leesconsultenten.....	21
5.3.4	Samenwerking op beleidsmatig gebied	24
5.3.5	Producten en diensten	26
5.3.6	Samenwerking op het gebied van collectie	28
5.4	Mediawijsheid	30
5.4.1	Bereik	30
5.4.2	Samenwerkingsgebieden	31
5.4.3	Aantal basisscholen waarmee wordt samengewerkt op de samenwerkingsgebieden...	33
5.4.4	Gebruik en bekendheid competentiemodel	35
5.4.5	Mediacoaches.....	36
5.4.6	Producten en/of diensten	37

BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht van de Bibliotheken die ten behoeve van het onderzoek zijn benaderd.

Bijlage 2: Vragenlijst.

1 INLEIDING

Het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (hierna: het SIOB) coördineert in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap alle plannen die erop gericht zijn de bibliotheeksector te vernieuwen en te versterken.

In 2011 is op landelijk, provinciaal en lokaal en niveau gestart met activiteiten die gericht zijn op het doorontwikkelen en inbedden van de samenwerking van Bibliotheken met educatieve instellingen voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Vele daarvan komen voort uit of hangen samen met het landelijke programma de Bibliotheek Op School (dBos), opgezet door Kunst van Lezen (een samenwerkingsverband tussen het SIOB en Stichting Lezen). Kunst van Lezen coördineert dit programma.

Om het producten- en dienstenaanbod van Bibliotheken systematisch te kunnen evalueren, strategie en beleid te kunnen bepalen/aanpassen en kwaliteitsverbetering te realiseren, is informatie nodig over de opbrengsten van projecten, programma's, activiteiten, diensten en producten. Bij een dergelijke professionele aanpak is het noodzakelijk over instrumenten te beschikken teneinde het proces structureel te kunnen evalueren, verantwoorden en *monitoren*.

DUO Onderwijsonderzoek heeft in 2012 in opdracht van het SIOB een onderzoeksinstrument ontwikkeld dat voorziet in de gewenste informatie. Tevens werd in 2012 een 0-meting (met dit instrument) uitgevoerd waarmee de stand van zaken van de samenwerking tussen openbare Bibliotheken en basisscholen in beeld werd gebracht.

Als vervolg op de 0-meting van de Jaarpeiling de Bibliotheek Op School werd in de periode van december 2013 t/m januari 2014 een 1-meting gehouden.

2 DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK

2.1 Inleiding

In deze rapportage worden de resultaten van de 1-meting, uitgevoerd in december 2013 t/m januari 2014, beschreven waarbij tevens, waar mogelijk, een vergelijking is gemaakt met de resultaten van de 0-meting (2012).

2.2 Doelstellingen

De doelstellingen van het onderzoek luiden als volgt:

- a) *Inzicht krijgen in de mate waarin samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen (de groep kinderen van 4 t/m 12 jaar) op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid in 2013 (verder) gestalte heeft gekregen;*
- b) *Inzicht krijgen in de vormen van samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid in 2013;*
- c) *Inzicht krijgen in de producten en diensten die Bibliotheken leveren aan basisscholen op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid 2013.*

Voor de goede orde: het onderzoek richt zich op alle typen samenwerking, niet alleen de samenwerking onder de noemer de Bibliotheek op School.

Bij het formuleren van de onderzoeksdoelstellingen zijn de pijlers en bouwstenen die in het kader van de Bibliotheek Op School¹ zijn geformuleerd, mede als uitgangspunt genomen.

De pijlers/hoofdthema's van de bibliotheek zijn:

- 1) Collectie: de bibliotheek in de school, de bibliotheek in de webshop, klassikaal lenen in vestigingen, ondersteunende themacollecties enzovoort.
- 2) Lezen: structurele aandacht voor lezen (thuis en op school), deskundigheidsbevordering voor team en ouders en losse projecten die lezen bevorderen.
- 3) Mediawijsheid: de verzameling competenties die je nodig hebt om actief en bewust deel te kunnen nemen aan de mediasamenleving. Bijvoorbeeld het zoeken van informatie op internet en in boeken, kranten tijdschriften voor het maken van een werkstuk, het gebruik (en de risico's daarvan) van sociale media zoals Facebook.

¹ Kort samengevat is de Bibliotheek Op School de aanpak waarbij basisscholen en Bibliotheken bouwen aan een gezamenlijk beleid en uitvoering met meetbare resultaten op de thema's lezen en mediawijsheid.

Bij het meerjarig ontwikkelproces van de Bibliotheek Op School maken bibliotheek en school gebruik van 'bouwstenen'. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen bouwstenen voor de bibliotheek én de school en bouwstenen voor (alleen) de bibliotheek.

Hierna geven wij beknopt de verschillende bouwstenen weer. In de rapportage wordt aan deze bouwstenen, voor zover daar in het onderzoek aandacht is besteed, gerefereerd.

Bouwstenen m.b.t. leesbevordering

- Samenwerking op beleidsmatig gebied.
- Samenwerking waarbij de bibliotheek haar expertise inzet ten behoeve van het verhogen van de leesprestaties van de leerlingen.
- Samenwerking met betrekking tot collectie.
- Samenwerking op het gebied van logistiek.
- Samenwerking met betrekking tot het leesplan.
- De bibliotheek organiseert activiteiten ten behoeve van de scholen.
- De Monitor de Bibliotheek op school.
- Samenwerking op het gebied van marketing & communicatie.

Bouwstenen m.b.t. mediawijsheid

- Samenwerking op beleidsmatig gebied.
- Samenwerking waarbij de bibliotheek haar expertise inzet om de mediawijsheid van de leerlingen te verbeteren en/of mediawijsheid een plek te geven in het onderwijs.
- Samenwerking met betrekking tot het mediaplan.
- De bibliotheek organiseert activiteiten ten behoeve van de scholen.
- De Monitor de Bibliotheek op School.

3 ONDERZOEKSOPZET

Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle 162 openbare basisbibliotheken van Nederland.

Vragenlijst

De vragenlijst is door DUO Onderwijsonderzoek in nauwe samenwerking met SIOB opgesteld. De wens was om ten behoeve van de 1-meting een kortere en makkelijker vragenlijst op te stellen waarin wat dieper is ingegaan op mediawijsheid.

Onderzoeksmethode

Het onderzoek is online uitgevoerd, waarbij het veldwerk als volgt is verlopen:

- De contactpersonen werden vanuit de diverse PSO's via een e-mail benaderd om mee te werken aan het onderzoek. In deze e-mail werd een algemene link verwerkt waarmee de deelnemer de vragenlijst kon activeren.
- De vragenlijst werd online, via de browser, ingevuld.
- In overleg met SIOB is door de PSO's tweemaal een digitale reminder verstuurd.

Het veldwerk heeft plaatsgevonden in de periode van 3 december 2013 t/m 22 januari 2014.

In een aantal gevallen is door een deelnemer voor een specifieke bibliotheek meer dan één vragenlijst ingevuld. Hieruit werd steeds de meest volledig ingevulde versie geselecteerd.

Het online onderzoek is door DUO Onderwijsonderzoek in eigen beheer uitgevoerd m.u.v. het uitsturen van de e-mails met de link naar de vragenlijst: dit werd door de PSO's verzorgd.

Respons

In totaal zijn 162 Bibliotheken benaderd voor deelname aan het onderzoek. Een aantal (basis) Bibliotheken hebben voor meerdere vestigingen een vragenlijst ingevuld. Daarmee rekening houdend zijn er 171 Bibliotheken benaderd voor deelname aan het onderzoek. Daarvan werd door 114 van de Bibliotheken een online vragenlijst ingevuld. Derhalve is er een netto respons van (67%) gerealiseerd, wat vergelijkbaar is met de meting uit 2012 (68%). Voor een lijst van Bibliotheken die ten behoeve van het onderzoek werden benaderd verwijzen wij naar bijlage 1.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de respons per provincie.

Tabel 1: Responsoverzicht

	Aantal	Respons	Respons %	Respons 2012
Groningen	10 ²	10	100%	56%
Friesland	6	6	100%	43%
Drenthe	12	10	83%	58%
Overijssel	25	20	80%	84%
Gelderland	22	18	82%	95%
Flevoland	2	2	100%	100%
Utrecht	9	5	56%	63%
Noord-Holland	18	5	28%	65%
Zuid-Holland	25	10	40%	50%
Zeeland	5 ³	5	100%	100%
Noord-Brabant	22	17	77%	64%
Limburg	15	6	40%	71%
Totaal aantal	171	114	67%	68%

Ten opzichte van 2012 is de respons substantieel hoger in de provincies:

- Groningen
- Friesland
- Drenthe

Ten opzichte van 2012 is de respons substantieel lager in de provincies:

- Noord-Holland
- Limburg

² Bibliotheeknet Groningen heeft vragenlijsten ingevuld voor al haar vestigingen. In overleg met SIOB hebben we deze vestigingen als afzonderlijke vestigingen in het onderzoek meegenomen.

³ De Zeeuwse bibliotheek heeft voor 5 locaties een vragenlijst ingevuld. Dat brengt het totaal in Zeeland op 5 Bibliotheken.

4 SAMENVATTING

4.1 Doelstellingen

De doelstellingen van het onderzoek luiden als volgt:

- d) *Inzicht krijgen in de mate waarin samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen (de groep kinderen van 4 t/m 12 jaar) op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid in 2013 (verder) gestalte heeft gekregen;*
- e) *Inzicht krijgen in de vormen van samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid in 2013;*
- f) *Inzicht krijgen in de producten en diensten die Bibliotheken leveren aan basisscholen op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid 2013.*

Voor de goede orde: het onderzoek richt zich op alle typen samenwerking, niet alleen de samenwerking onder de noemer de Bibliotheek op School.

Bij het formuleren van de onderzoeksdoelstellingen zijn de pijlers en bouwstenen die in het kader van de Bibliotheek Op School⁴ zijn geformuleerd, mede als uitgangspunt genomen.

4.2 Onderzoeksopzet

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle openbare basisbibliotheken van Nederland. De vragenlijst is door DUO Onderwijsonderzoek in nauwe samenwerking met SIOB opgesteld. Het onderzoek is online uitgevoerd. De contactpersonen werden vanuit de diverse PSO's via een e-mail benaderd om mee te werken aan het onderzoek. In deze e-mail werd een algemene link verwerkt waarmee de deelnemer de vragenlijst kon activeren. In totaal zijn 162 Bibliotheken benaderd voor deelname aan het onderzoek. Een aantal (basis) Bibliotheken hebben voor meer vestigingen een vragenlijst ingevuld. Daarmee rekening houdend zijn er 171 Bibliotheken benaderd voor deelname aan het onderzoek.

⁴ Kort samengevat is de Bibliotheek Op School de aanpak waarbij basisscholen en Bibliotheken bouwen aan een gezamenlijk beleid en uitvoering met meetbare resultaten op de thema's lezen en mediawijsheid.

4.3 Samenvatting van de belangrijkste resultaten

4.3.1 Leesbevordering

Samenwerkingsgebieden

Alle Bibliotheken geven aan op één of meer van de acht onderscheiden gebieden samen te werken met basisscholen in hun werkgebied. De drie gebieden waarop samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen het meest plaats vindt, zijn 'activiteiten' (96%; was 89% in 2012), 'collectie' (84%; was 77% in 2012) en 'expertise' (83%; was 80% in 2012).

Ten opzichte van 2012 is de samenwerking op de gebieden 'Leesplan', 'De Monitor de Bibliotheek op School', 'Logistiek' en 'Beleid' sterk toegenomen.

Ten opzichte van 2012 is de samenwerking op het gebied van Marketing & Communicatie ongeveer gelijk gebleven (37%; was 33%).

Het is aannemelijk dat de toename (deels) kan worden toegeschreven aan een toenemende belangstelling voor respectievelijk deelname van Bibliotheken aan het programma de Bibliotheek op School.

Bereik

Eén van de doelstellingen van het onderzoek is inzicht krijgen in het *bereik* van de Bibliotheken binnen het basisonderwijs of wel: met welk deel van de basisscholen in het werkgebied wordt door Bibliotheken samengewerkt. Het bereik komt in 2013 uit op 70% of wel van alle basisscholen binnen het werkgebied van de Bibliotheken wordt met 70% samengewerkt. Dit komt overeen met het bereik gemeten in de 0-meting (69%).

Deelname aan het programma de Bibliotheek op School

Van alle Bibliotheken neemt bijna tweederde (63%) deel aan het programma de Bibliotheek op School; bij bijna een derde van de Bibliotheken (31%) bestaan plannen om te gaan deelnemen terwijl 6% aangeef geen plannen tot deelname te hebben.

Intensiteit samenwerking

Op het gebied van activiteiten is de samenwerking het meest intensief en werken de meeste Bibliotheken (87%) samen met alle (43%) of de meeste basisscholen (44%) uit hun werkgebied.

Ongeveer de *helft* van de Bibliotheken werken op het gebied van collectie en expertise samen met alle of de meeste scholen.

De samenwerking op het gebied van beleid, het leesplan en de Monitor de Bibliotheek op School vindt (nog) merendeels plaats met een beperkt deel van de basisscholen waarmee in het algemeen wordt samengewerkt.

Inzet van leesconsulenten

De leesconsulent is een werknemer van de bibliotheek die namens de bibliotheek met de basisscholen contacten onderhoudt. Bij het merendeel van de Bibliotheken (81%) is één of meer leesconsulenten aanwezig; gemiddeld zijn er per bibliotheek 2,7 leesconsulenten aanwezig. Globaal is er 1 leesconsulent per 14 basisscholen beschikbaar.

Niet alle leesconsulenten bezoeken de basisscholen waarmee de bibliotheek samenwerkt: bij een zesde van de Bibliotheken bezoekt de leesconsulent geen scholen.

De bezoekduur van de leesconsulenten die wel basisscholen bezoeken ligt globaal tussen de 1 en 3 uur per week.

Opleiden van leerkrachten tot leescoördinator

Ruim tweederde van de Bibliotheken (69%; was 61% in 2012) heeft één of meer leerkrachten opgeleid tot leescoördinator. Gemiddeld zijn er door de Bibliotheken die leerkrachten hebben opgeleid, 13,2 leerkrachten opgeleid.

Ten opzichte van 2012 zien we een toename van het aantal Bibliotheken dat leerkrachten opleidt tot leescoördinator.

Samenwerking op beleidsmatig gebied

Bijna de helft van de Bibliotheken (46%) werkt met basisscholen samen op beleidsmatig gebied. Tweederde van de Bibliotheken (65%; was 58% in 2012) die op beleidsmatig gebied samenwerken met basisscholen, geeft aan dat de samenwerking schriftelijk is vastgelegd. Ruim een kwart van de Bibliotheken (27%; was 32% in 2012) heeft afspraken gemaakt en bij 8% (was 10% in 2012) van de Bibliotheken is sprake van incidentele samenwerking.

Ten opzichte van 2012 zien we een toename in het schriftelijk vastleggen van de samenwerking op het gebied van leesbevordering.

Bij de meeste Bibliotheken (87%; was 55% in 2012) wordt de beleidsmatige samenwerking vormgegeven door input te leveren aan basisscholen die hen helpt bij het opstellen van het beleidsplan.

Ten opzichte van 2012 is het leveren van input aan basisscholen als activiteit sterk toegenomen.

Producten en diensten

Van de Bibliotheken levert 86% producten en diensten aan basisscholen op het gebied van leesbevordering.

De meest opmerkelijke uitkomsten zijn:

Met betrekking tot advies

- Bijna alle Bibliotheken adviseren leerkrachten bij leesbevorderingactiviteiten. Opvallend is de stijging bij het adviseren van de leerkrachten over boek-gebruik bij zaakvakken (58%; was 38% in 2012).

Met betrekking tot collectie

- We zien een stijging bij het 'inrichten van een fysieke bibliotheek' (van 61% naar 72%) en 'het beheren van een toereikende, gevarieerde, actuele collectie voor de basisschool' (van 41% naar 52%).

Met betrekking tot activiteiten

- Bijna alle Bibliotheken organiseren activiteiten rond De Nationale Voorleesdagen en de Kinderboekenweek. De meeste Bibliotheken (84%) organiseren een *tussenronde* van de Nationale Voorleesdagen en 56% organiseert activiteiten rondom de Kinderjury.
- We zien een daling bij het organiseren van themabijeenkomsten in de bibliotheek (van 63% naar 52%).

Met betrekking tot leerlingbegeleiding

- We zien een stijging van het begeleiden van leerlingen in de schoolbibliotheek (van 25% naar 36%).

Samenwerking op het gebied van collectie

Van alle Bibliotheken werk 84% samen met basisscholen op het gebied van collectie.

Bij 15% van de Bibliotheken is de collectie in het bezit van de school (was eveneens 15% in 2012); 20% geeft aan dat de collectie in eigen bezit is (was 25% in 2012) en bij 44% van de Bibliotheken verschilt het per school (was 60% in 2012). Per saldo is de bezitsvorming in 2013 ten opzichte van 2012 ongeveer gelijk gebleven.

Bij ruim de helft van de Bibliotheken (52%; was 61% in 2012) staat de collectie waarvan de basisscholen gebruik maken deels bij de basisscholen en deels bij de bibliotheek. Bij een vijfde van de Bibliotheken (21%; was 16% in 2012) staat de collectie bij de school/scholen; eveneens bij een vijfde (20%) staat de collectie waarvan de basisscholen gebruik maken bij de bibliotheek zelf.

Ten opzichte van 2012 zien we een lichte verschuiving van 'deels bij de bibliotheek/ deels bij de scholen' naar 'alleen bij de bibliotheek' en 'alleen op de scholen'.

4.3.2 Mediawijsheid

Samenwerkingsgebieden

Van alle Bibliotheken werkt 85% (was 79% in 2012) samen met basisscholen op het gebied van mediawijsheid. Het meeste werken Bibliotheken samen met basisscholen op het gebied van 'activiteiten' (72%; was 75% in 2012). Op de tweede plaats staat 'expertise' (58%; was 54% in 2012). Bijna de helft van de Bibliotheken (49%) die met basisscholen samenwerken op het gebied van mediawijsheid maakt gebruik van de monitor De Bibliotheek op School.

Bij een derde van de Bibliotheken (33%) is de samenwerking met basisscholen op het gebied van mediawijsheid schriftelijk vastgelegd, 40% van de Bibliotheken heeft afspraken gemaakt en bij 27% is sprake van incidentele samenwerking.

Bereik

Het totaal bereik schatten wij op 30% of tewel met 30% van alle basisscholen binnen het werkgebied van de Bibliotheken wordt samengewerkt op het gebied van mediawijsheid.

Deelname aan het programma de Bibliotheek op School

Van alle Bibliotheken die met basisscholen samenwerken op het gebied van mediawijsheid, neemt ruim een derde (36%) deel aan het programma de Bibliotheek op School; ruim de helft (54%) heeft plannen tot deelname terwijl 10% geen plannen heeft.

Gebruik en bekendheid competentiemodel

Mediawijzer.net heeft een Mediawijsheid Competentiemodel ontwikkeld op basis van 10 competenties. Van de Bibliotheken die samenwerken met basisscholen op het gebied van mediawijsheid gebruikt 14% het competentiemodel van Mediawijzer.net.

Ruim driekwart van de Bibliotheken (77%) is met het competentiemodel bekend (of gebruikt het); bijna een kwart (23%) van de Bibliotheken is niet bekend met het competentiemodel.

Mediacoaches

Bij bijna driekwart (71%) van de Bibliotheken die met basisscholen samenwerken op het gebied van mediawijsheid zijn er één of meer mediacoaches op de bibliotheek aanwezig.

Bij de Bibliotheken waar mediacoaches aanwezig zijn, zijn er gemiddeld 2,5 coaches aanwezig.

Producten en/of diensten

Bijna *driekwart* van de Bibliotheken verspreidt op het gebied van 'mediawijsheid' voorlichtingsmateriaal over mediawijsheid en/of een professionele mediaconsulent of mediacoach heeft die basisscholen adviseert.

Circa *tweederde* van de Bibliotheken geeft klassikale instructies/workshops en/of organiseert informatieavonden en/of groepsbezoeken.

Ruim de *helft* van de Bibliotheken organiseert jaarlijks activiteiten rondom de Week van de Mediawijsheid.

Ten opzichte van 2012 zien we geen opmerkelijke veranderingen in het producten en dienstenaanbod aan basisscholen op het gebied van mediawijsheid.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Inleiding

In deze rapportage worden de resultaten van de 1-meting van de Jaarpeiling de Bibliotheek op school 2013 beschreven. Voor zover de vragen vergelijkbaar zijn met de 0-meting (in 2012), zijn de resultaten van 2013 naast die van 2012 gezet.

In de vragenlijst werden ook enkele open vragen gesteld; deze zijn in de tekst van de rapportage verwerkt.

Naast deze rapportage is er ook een individuele rapportage per bibliotheek opgesteld waarbij de antwoorden van de bibliotheek zijn afgezet tegen de landelijke resultaten en tegen de resultaten van de provincie waartoe de bibliotheek behoort.

5.2 Samenwerking algemeen

In deze paragraaf worden de resultaten weergegeven van algemene kenmerken die betrekking hebben op de samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen.

5.2.1 Bereik

Eén van de doelstellingen van het onderzoek is inzicht krijgen in het *bereik* van de Bibliotheken binnen het basisonderwijs of tewel: met welk deel van de basisscholen in het werkgebied wordt door Bibliotheken samengewerkt. Sommige Bibliotheken werken met alle basisscholen binnen hun werkgebied, andere Bibliotheken met een deel van de basisscholen binnen hun werkgebied.

Om het bereik te kunnen berekenen zijn de volgende stappen gevolgd⁵:

1. We hebben *per provincie* berekend met hoeveel basisscholen de Bibliotheken (die een vragenlijst hebben ingevuld) op het gebied van leesbevordering samenwerken.
2. We hebben per provincie een schatting gemaakt van het aantal basisscholen waarmee wordt samengewerkt door de *populatie* van openbare Bibliotheken (dus wat het aantal zou zijn geweest als alle Bibliotheken uit de betreffende provincie aan het onderzoek hadden meegewerkt).
3. Op basis van interne bronnen⁶ hebben berekend wat het totaal aantal basisscholen per provincie is.
4. Het bereik werd berekend door de schatting van het aantal basisscholen waarmee wordt samengewerkt te delen door het totaal van alle basisscholen per provincie.

⁵ We hebben de Bibliotheken gevraagd de gemeenten van hun werkgebied op te geven. We hebben ook op basis van de opgegeven plaatsen/gemeenten een schatting gemaakt van het bereik. Deze werkwijze leverde evenwel geen bruikbare resultaten op: het aantal basisscholen waarmee wordt samengewerkt overstijgt veelal het aantal basisscholen binnen de opgegeven gemeenten.

⁶ Bron: DUO Onderwijsbestanden, laatst geupdate in december 2013.

Op basis van deze berekeningswijze komen we uit op een bereik van 70%. Dit komt overeen met het bereik gemeten in de 0-meting (69%).

Een overzicht van de bereikscijfers (het aandeel van de basisscholen waarmee Bibliotheken binnen hun werkgebied samenwerken) per provincie is weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 2: Bereik samenwerking leesbevordering per provincie

Provincies	Schatting aantal scholen a)	Populatie Aantal scholen b)	Bereik c)
Groningen	183	353	52%
Friesland	445	495	90%
Drenthe	178	293	61%
Overijssel	603	652	92%
Gelderland	744	1.057	70%
Flevoland	130	211	62%
Utrecht	491	612	80%
Noord-Holland	706	1.122	63%
Zuid-Holland	800	1.560	51%
Zeeland	176	251	70%
Noord-Brabant	918	997	92%
Limburg	273	470	58%
Totaal	5.667	8.073	70%

Toelichting op de tabel:

- In kolom a) staat de inschattingen van het aantal basisscholen waarmee de Bibliotheken in de betreffende provincie samenwerken (dus het aantal basisscholen als alle Bibliotheken aan het onderzoek zouden hebben deelgenomen).
- In kolom b) staat het totaal aantal basisscholen dat in de provincie aanwezig is.
- In kolom c) staat het bereik van de Bibliotheken per provincie.

Als voorbeeld nemen we de resultaten van de provincie Drenthe:

In de provincie Drenthe zijn in totaal 293 basisscholen. Bibliotheken uit de provincie Drenthe werken samen met $178/293 = 61\%$ van alle basisscholen. Ofwel: het bereik van de Bibliotheken in de provincie Drenthe ligt op 61%.

Het bereik is relatief hoog in de provincies Friesland, Overijssel en Noord-Brabant.

Het bereik is relatief laag in de provincies Groningen, Zuid-Holland en Limburg.

5.2.2 Beschikbaar budget voor samenwerking

De meeste Bibliotheken (96%) geven aan jaarlijks een bedrag van de scholen te ontvangen als bijdrage in de exploitatie.

We hebben de Bibliotheken verschillende mogelijkheden voorgelegd om aan te geven welke bijdrage zij jaarlijks van scholen ontvangen: een bedrag per leerling, een bedrag per school of een bedrag van alle basisscholen waarmee wordt samengewerkt tezamen. Een beperkt deel van de Bibliotheken, 55, heeft evenwel een bedrag verstrekt.

In onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven in gemiddelde waarden.

Tabel 3: Beschikbaar gesteld budget

	Gemiddeld	Gemiddeld aantal scholen waarmee de bibliotheek samenwerkt	Per leerling ⁷ per school per jaar
Bedrag per leerling (door 27 Bibliotheken aangegeven)	€ 5,12 Per leerling per jaar	45	€ 5,12
Bedrag per school (door 10 Bibliotheken aangegeven)	€ 242 Per school per jaar	38	€ 1,10
Bedrag van alle basisscholen tezamen (door 18 Bibliotheken aangegeven)	€ 12.335 Tezamen per jaar	39	€ 1,44
Totaal			€ 2,70

Globaal komt de bijdrage neer op gemiddeld € 2,70 per leerling per school per jaar.

Gezien het relatief grote aandeel van de bibliotheken dat geen opgave heeft gedaan, dient de berekende jaarlijkse bijdrage van scholen aan de exploitatie met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

⁷ Uitgaande van gemiddeld 220 leerlingen per school.

5.3 Leesbevordering

5.3.1 Samenwerkingsgebieden

We hebben in het onderzoek 8 samenwerkingsgebieden onderscheiden waarbij elk van de gebieden voor de respondenten nader werden toegelicht.

Hieronder volgt een overzicht van de gegeven toelichtingen op elk van de samenwerkingsgebieden.

1) Samenwerking op beleidsmatig gebied:

- Bibliotheek, school en gemeente werken als netwerk aan een gedeelde visie en leggen de doelen met betrekking tot leesbevordering beleidsmatig vast.

2) Samenwerking waarbij de bibliotheek haar expertise inzet:

- De bibliotheek en school bepalen in overleg op welke wijze de bibliotheek haar expertise optimaal kan inzetten ten behoeve van het verhogen van de leesprestaties van de leerlingen.

3) Samenwerking met betrekking tot collectie

- De bibliotheek zorgt bijvoorbeeld voor het samenstellen van een actuele en gevarieerde (digitale) collectie voor de leerlingen en / of het adviseert of ondersteunt de school daarbij.

4) Samenwerking op het gebied van logistiek:

- De bibliotheek zorgt bijvoorbeeld voor een systeem waarmee de uitleningen per leerling kunnen worden geregistreerd, de bibliotheek zorgt er voor dat alle leerlingen (en leerkrachten) een bibliotheekpas hebben en/of de bibliotheek zorgt er voor dat materialen voor de basisscholen klaarstaan en opgehaald kunnen worden of afgeleverd worden.

5) Samenwerking met betrekking tot het leesplan:

- De school legt in samenwerking met de bibliotheek haar visie, doelen en het jaarprogramma vast in een leesplan.

6) De bibliotheek organiseert activiteiten ten behoeve van de scholen:

- In (les)groepen is dagelijks aandacht voor lezen en zijn er activiteiten rondom leesbevordering.

7) De Monitor de Bibliotheek op school:

- De doelgroepen vullen de monitor in en stellen op basis van de resultaten het leesplan bij.

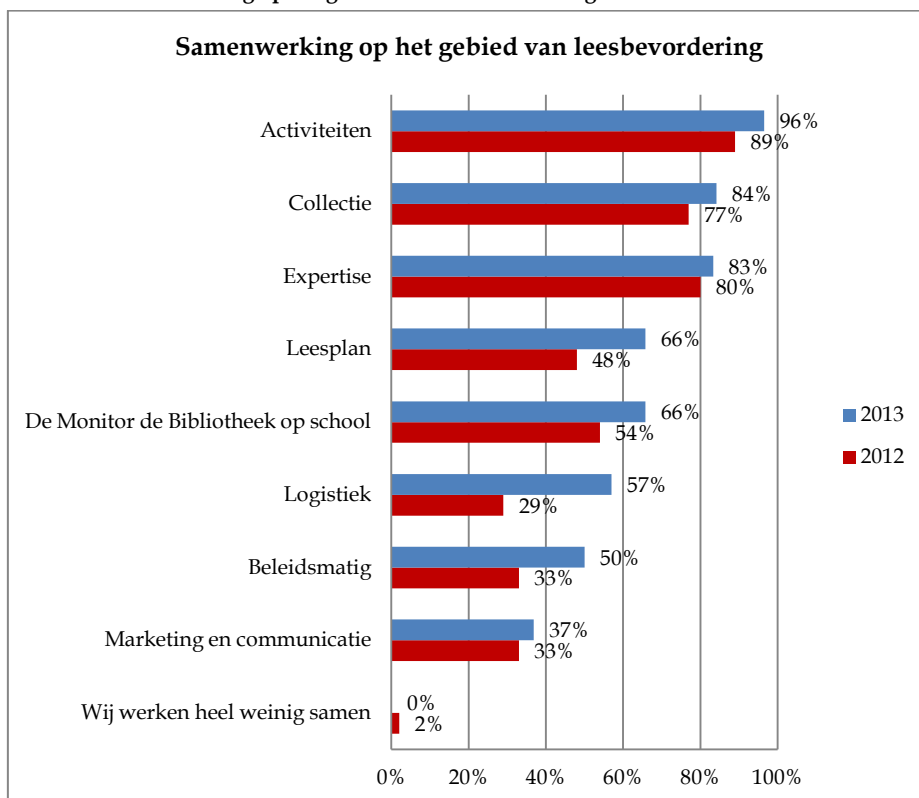
8) Samenwerking op het gebied van marketing en communicatie:

- De bibliotheek maakt voor marketing en communicatie naar de basisscholen gebruik van landelijk ontwikkelde modellen en uitingen.

In grafieken en tabellen op de volgende pagina's is vervolgens de verschillende samenwerkingsgebieden verkort weergegeven.

Alle 114 Bibliotheken geven aan op één of meer van de acht onderscheiden gebieden samen te werken met basisscholen in hun werkgebied. De drie gebieden waarop samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen het meest plaats vindt, zijn 'activiteiten' (96%; was 89% in 2012), 'collectie' (84%; was 77% in 2012) en 'expertise' (83%; was 80% in 2012).

Grafiek 1: Samenwerking op het gebied van leesbevordering

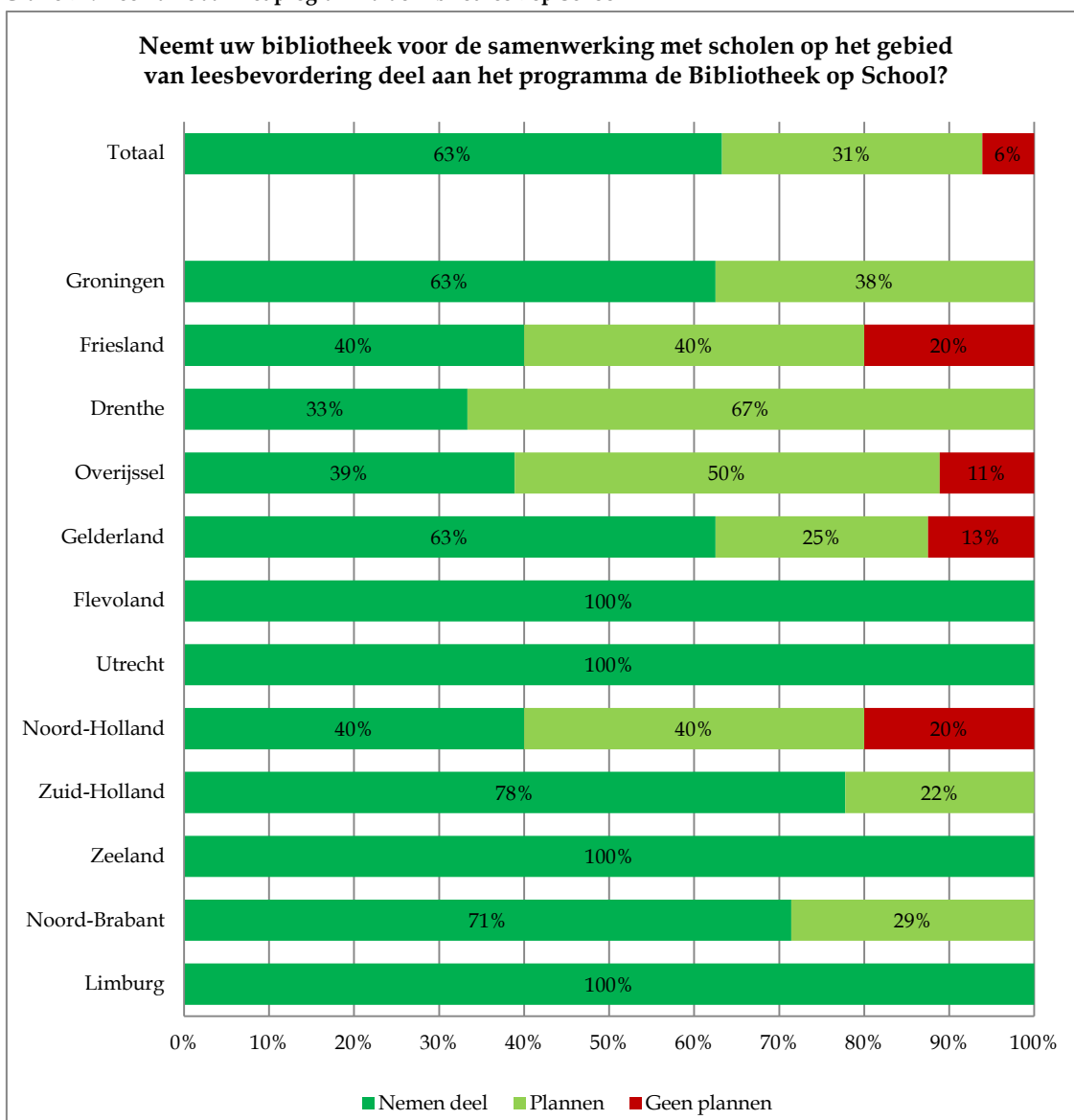
Ten opzichte van 2012 is de samenwerking op de gebieden 'Leesplan', 'De Monitor de Bibliotheek op School', 'Logistiek' en 'Beleid' sterk toegenomen.

Het is aannemelijk dat deze toename (deels) kan worden toegeschreven aan een toenemende belangstelling voor respectievelijk deelname van Bibliotheken aan de Bibliotheek op School.

Van alle Bibliotheken neemt bijna tweederde (63%) deel aan het programma de Bibliotheek op School; bij bijna een derde van de Bibliotheken (31%) bestaan plannen om te gaan deelnemen terwijl 6% aangeeft geen plannen tot deelname te hebben.

Bibliotheken die aangeven geen plannen tot deelname te hebben, treffen we aan in de provincies Friesland, Overijssel, Gelderland en Noord-Holland.

Grafiek 2: Deelname aan het programma de Bibliotheek op School

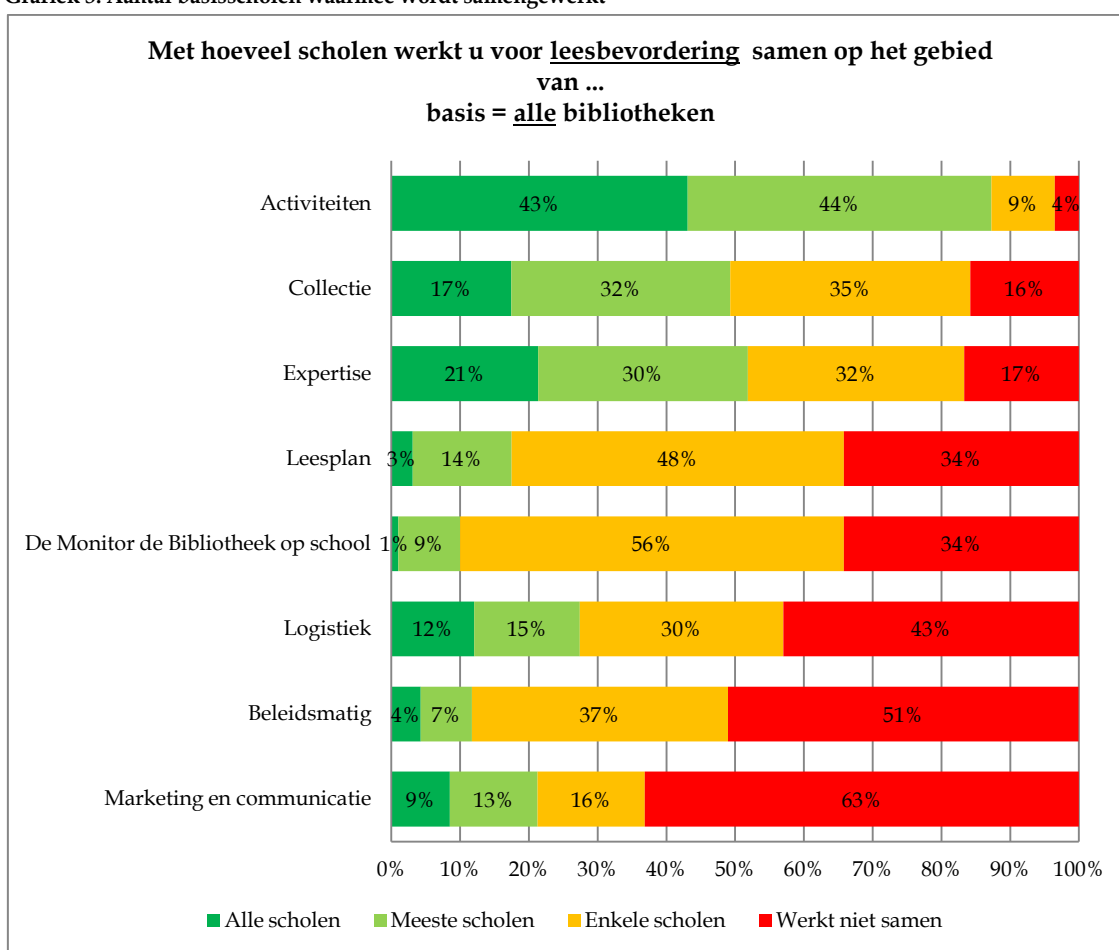

5.3.2 Intensiteit samenwerkingsgebieden

Op het gebied van activiteiten is de samenwerking het meest intensief en werken de meeste Bibliotheken (87%) samen met alle (43%) of de meeste basisscholen (44%) uit hun werkgebied. Ongeveer de *helft* van de Bibliotheken werkt op het gebied van collectie en expertise samen met alle of de meeste scholen; een derde met enkele scholen.

De samenwerking op het gebied van beleid, het leesplan en de Monitor vindt (nog) merendeels plaats met een beperkt deel van de basisscholen waarmee in het algemeen wordt samengewerkt.

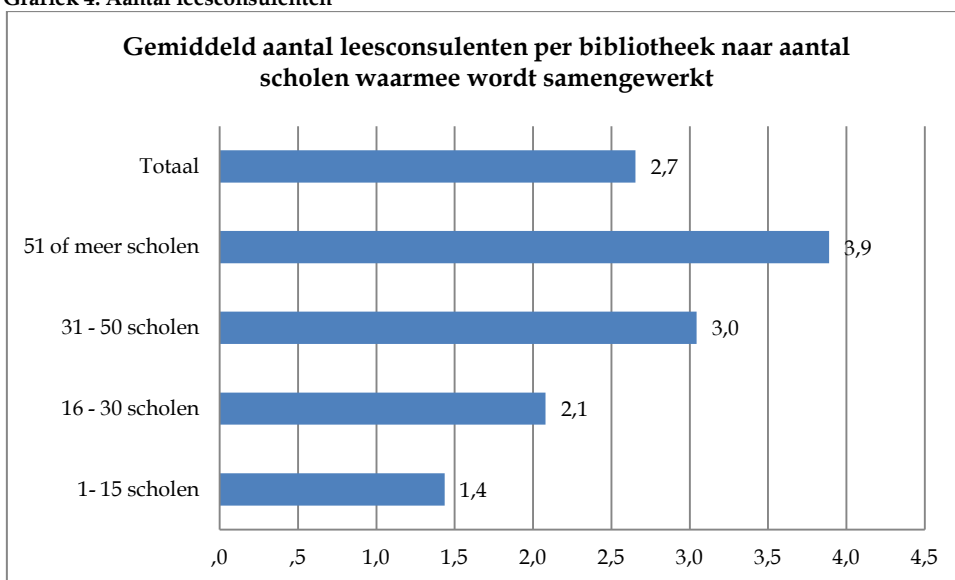
Grafiek 3: Aantal basisscholen waarmee wordt samengewerkt

5.3.3 Inzet van leesconsulenten

De leesconsulent is een werknemer van de bibliotheek die namens de bibliotheek met de basisscholen contacten onderhoudt. Bij het merendeel van de Bibliotheken (81%) is één of meer leesconsulenten aanwezig; gemiddeld zijn er per bibliotheek 2,7 leesconsulenten aanwezig. Zetten we het aantal leesconsulenten af tegen het aantal basisscholen waarmee een bibliotheek samenwerkt, dan zien we dat er dat er een duidelijk verband is tussen het aantal leesconsulenten die Bibliotheken inzetten en het aantal basisscholen waarmee zij samenwerken. Globaal is er 1 leesconsulent per 14 basisscholen beschikbaar.

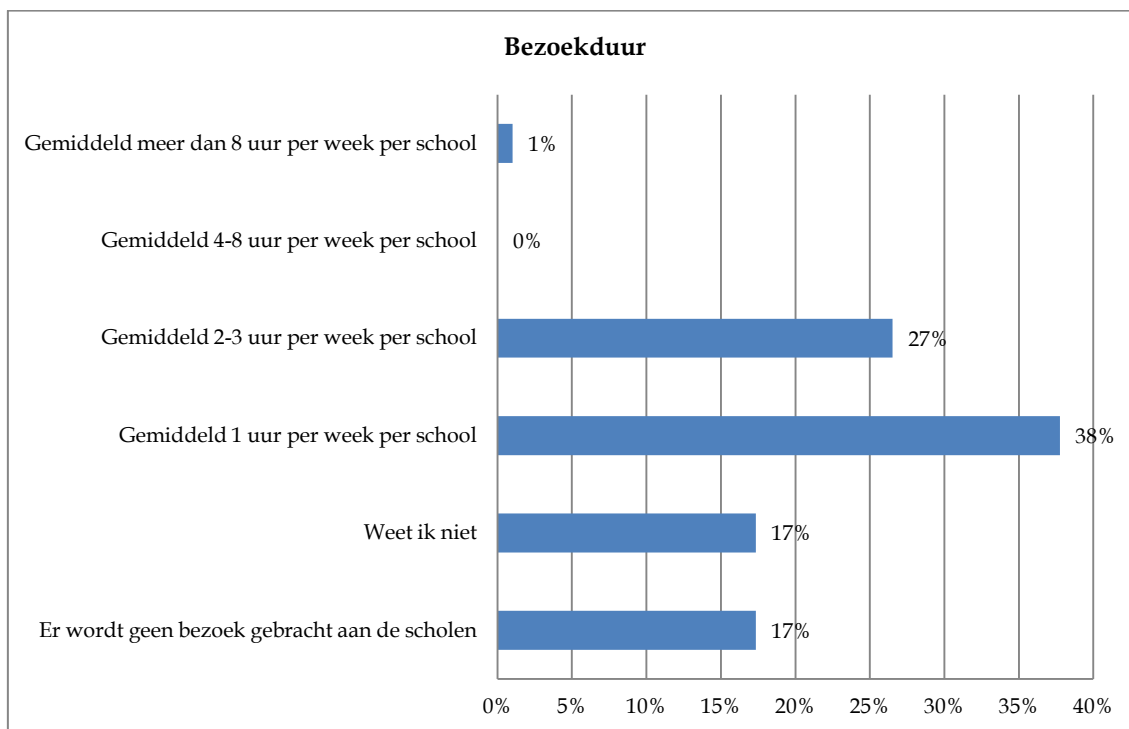
Grafiek 4: Aantal leesconsulenten

Niet alle leesconsulenten bezoeken de basisscholen waarmee de bibliotheek samenwerkt: bij een zesde van de Bibliotheken (17%) bezoekt de leesconsulent geen scholen.

De bezoekduur van de leesconsulenten die wel basisscholen bezoeken ligt globaal tussen de 1 en 3 uur per week.

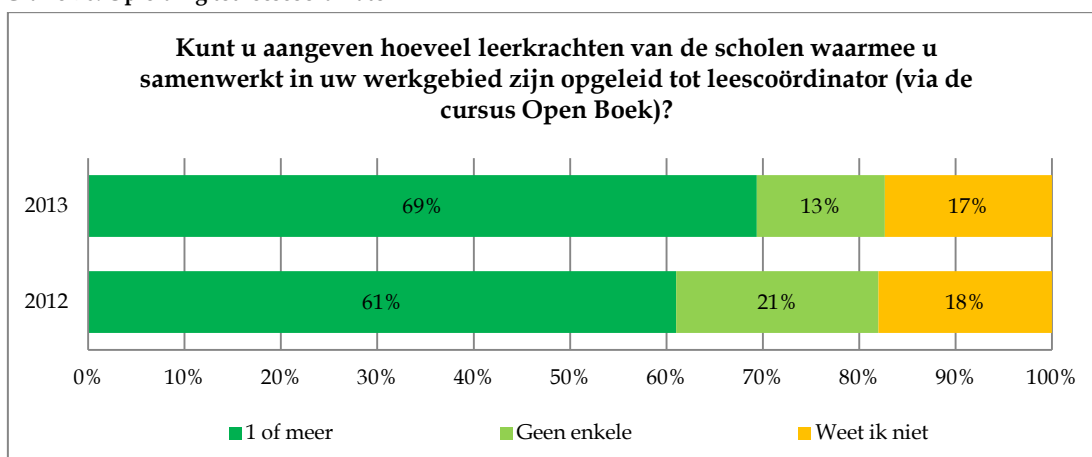
Grafiek 5: Bezoekduur

Basisbibliotheken spelen ook een rol bij het opleiden van leerkrachten tot leescoördinator. De leerkrachten worden opgeleid door trainers die werkzaam zijn binnen een basisbibliotheek op PSO niveau. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de cursus Open Boek van Stichting Lezen. De leescoördinator draagt, in overleg met het schoolteam, zorg voor de basisvoorwaarden op het gebied van lezen zoals een visie op lezen, voldoende (voor)leestijd, een actuele gevarieerde boekencollectie enzovoort. Een leescoördinator legt plannen en activiteiten (eventueel samen met een taalcoördinator) vast in een (school)leesplan.

Ruim tweederde van de Bibliotheken (69%; was 61% in 2012) heeft één of meer leerkrachten opgeleid tot leescoördinator. Gemiddeld zijn er door de Bibliotheken die leerkrachten hebben opgeleid, 13,2 leerkrachten opgeleid (op basis van alle Bibliotheken is dit gemiddeld 7,0 leerkrachten).

Grafiek 6: Opleiding tot leescoördinator

Ten opzichte van 2012 zien we een toename van het aantal Bibliotheken dat leerkrachten opleiden tot leescoördinator.

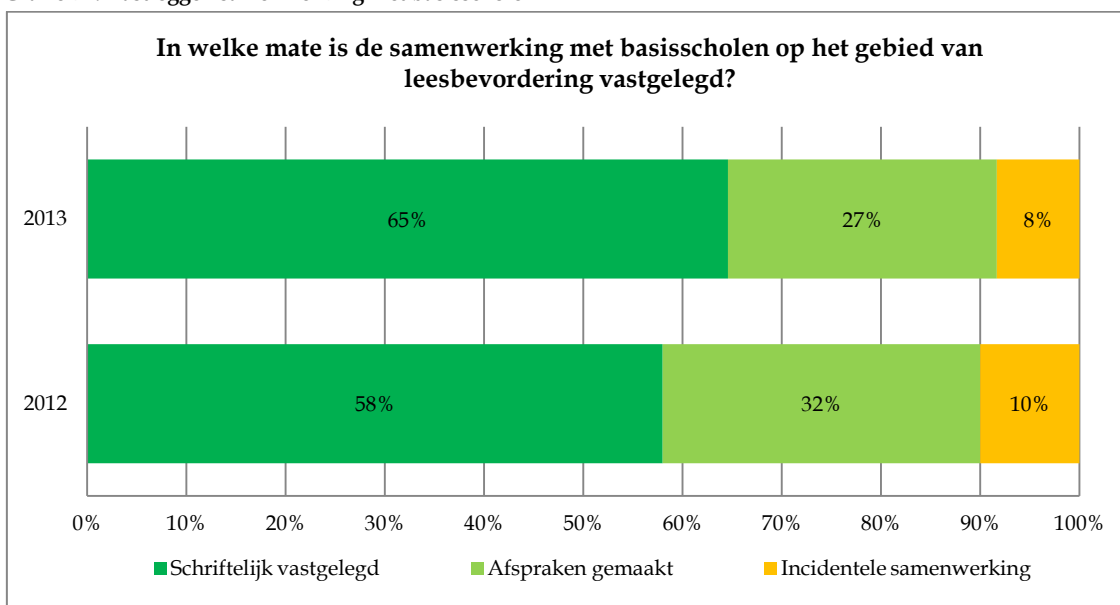
5.3.4 Samenwerking op beleidsmatig gebied

Van de in totaal 114 Bibliotheken die hebben aangegeven dat zij op één of meer van de acht onderscheiden gebieden met basisscholen samenwerken, werken er 52 samen op beleidsmatig gebied (= 46% van alle Bibliotheken).

Tweederde van de Bibliotheken (65%; was 58% in 2012) die op beleidsmatig gebied samenwerken met basisscholen, geeft aan dat de samenwerking schriftelijk is vastgelegd. Ruim een kwart van de Bibliotheken (27%; was 32% in 2012) heeft afspraken gemaakt en bij 8% (was 10% in 2012) van de Bibliotheken is sprake van incidentele samenwerking.

Ten opzichte van 2012 zien we een toename van het schriftelijk vastleggen van de samenwerking op het gebied van leesbevordering.

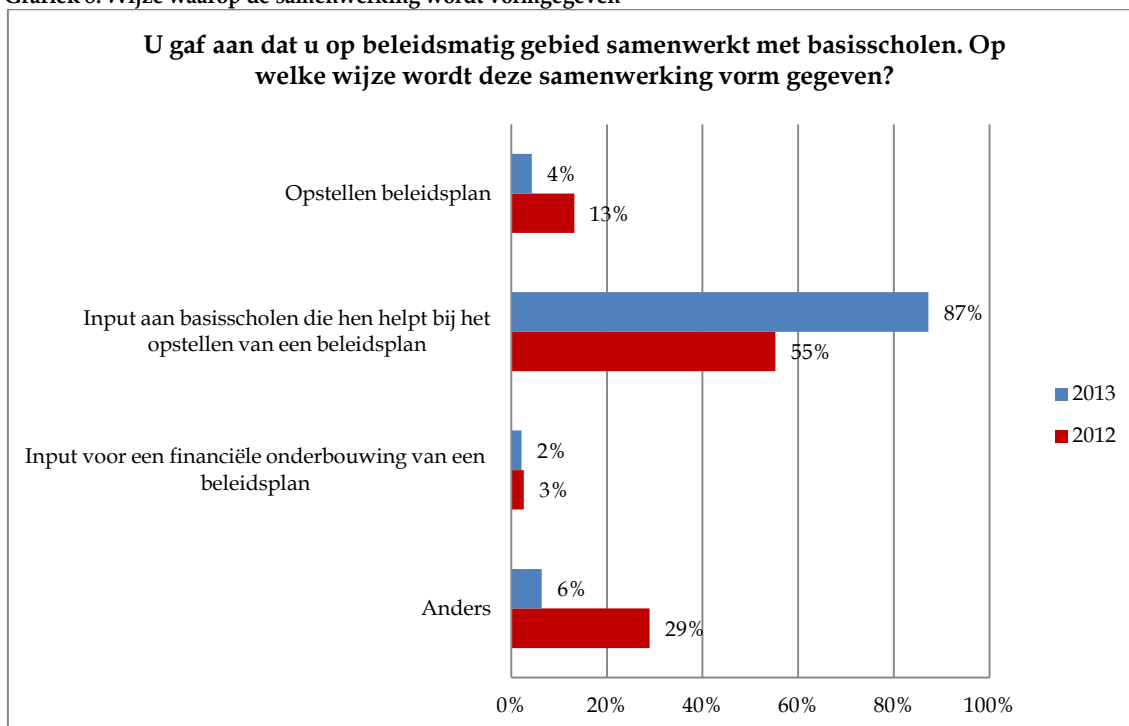
Grafiek 7: Vastleggen samenwerking met basisscholen

Bij de meeste Bibliotheken (87%; was 55% in 2012) wordt de beleidsmatige samenwerking vormgegeven door input te leveren aan basisscholen die hen helpt bij het opstellen van het beleidsplan.

Ten opzichte van 2012 is het leveren van input aan basisscholen sterk toegenomen.

Grafiek 8: Wijze waarop de samenwerking wordt vormgegeven

5.3.5 Producten en diensten

Bibliotheken bieden basisscholen een breed scala aan diensten en producten aan. We hebben de producten en diensten ingedeeld in vijf aandachtsgebieden: advies, collectie, activiteiten, leerlingbegeleiding en overige diensten.

In totaal geven 98 van de 114 Bibliotheken aan producten en diensten te leveren aan basisscholen op het gebied van leesbevordering (= 86% van de Bibliotheken). In de tabel op de volgende pagina zijn de resultaten weergegeven.

De meest opvallende resultaten zijn:

Advies

Bijna alle Bibliotheken (90%) adviseren leerkrachten bij leesbevorderingactiviteiten. Opvallend is de stijging bij het adviseren van de leerkrachten over boek-gebruik bij zaakvakken (58%; was 38% in 2012).

Collectie

We zien een stijging bij het 'inrichten van een fysieke bibliotheek' (van 61% naar 72%) en 'het beheren van een toereikende, gevarieerde, actuele collectie voor de basisschool' (van 41% naar 52%).

Activiteiten

Bijna alle Bibliotheken organiseren activiteiten rond de Nationale Voorleesdagen en de Kinderboekenweek. De meeste Bibliotheken (84%) organiseren een *tussenronde* van de Nationale Voorleesdagen en 56% organiseert activiteiten rondom de Kinderjury.

We zien een daling bij het organiseren van themabijeenkomsten in de bibliotheek (van 63% naar 52%).

Leerlingbegeleiding

We zien een stijging van het begeleiden van leerlingen in de schoolbibliotheek (van 25% naar 36%).

Tabel 4: Aangeboden producten en diensten op het gebied van leesbevordering

	2012	2013
<u>Advies</u>		
Leerkrachten adviseren bij leesbevorderingactiviteiten		90%
Leerkrachten adviseren over boekengebruik bij taal en lezen	64%	69%
Leerkrachten adviseren over boekengebruik bij zaakvakken	38%	58%
Leerkrachten adviseren over begeleiding van individuele leerlingen	22%	21%
<u>Collectie</u>		
Beschikbaar stellen van themacollecties	88%	86%
Klassikaal lenen in een (mobiele) vestiging	80%	83%
Het verhuren van projectondersteunende collecties	82%	79%
Workshops en/of trainingen voor leerkrachten	73%	73%
Het inrichten van een fysieke schoolbibliotheek	61%	72%
Activiteiten uitvoeren in de lesgroepen	67%	66%
Het aanbieden van een collectie voor specifieke groepen	61%	56%
Het beheren van een toereikende, gevarieerde, actuele collectie voor de basisschool	41%	52%
Reserveren van boeken via een digitale bestelwijze	49%	48%
<u>Activiteiten</u>		
Organiseren van activiteiten rond de Nationale Voorleesdagen	99%	97%
Organiseren van activiteiten rond de Kinderboekenweek	97%	95%
Organiseren van een tussenronde van de Nationale Voorleesdagen		84%
Workshops geven aan ouders over lezen	64%	72%
Organiseren van activiteiten rondom de Kinderjury		56%
Organiseren van activiteiten voor specifieke groepen (anderstaligen, dyslectici, groepen 1 en 2 etc.)	56%	54%
Organiseren van themabijeenkomsten in de bibliotheek	63%	52%
In de schoolbibliotheek activiteiten organiseren voor leerlingen van de basisscholen waarmee wij samenwerken	28%	38%
<u>Leerlingbegeleiding</u>		
Stimuleren van het gebruik van de school-bibliotheek door leerkrachten en leerlingen	44%	53%
Leesbevorderingsactiviteiten nader afstemmen met de taal- en lesmethodes die gebruikt worden	28%	37%
Leerlingen begeleiden in de schoolbibliotheek	25%	36%
<u>Overige diensten</u>		
Een bijdrage leveren aan informatieavonden voor ouders op de basisschool	82%	85%
Een scholingsaanbod tot leescoördinator voor leerkrachten (Open Boek)	78%	83%
Organiseren van leesbevorderingsprogramma's (bijv. Rode Draad)	77%	77%
Een website met relevante informatie vanuit de bibliotheek	63%	69%
Beheren van het boekenbudget	20%	21%
Totaal gegeven antwoorden	1551%	1862%
Resultaten die in 2013 significant <u>hoger</u> scoren zijn in groen weergegeven, resultaten die in 2013 significant <u>lager</u> scoren zijn in rood weergegeven.		

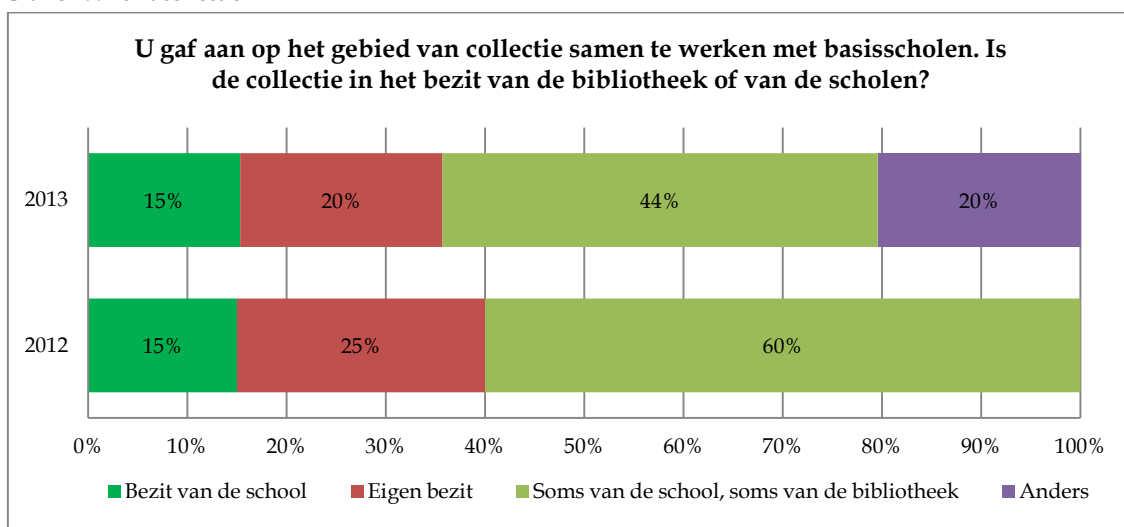
5.3.6 Samenwerking op het gebied van collectie

Van de in totaal 114 Bibliotheken die hebben aangegeven dat zij op één of meer van de acht onderscheiden gebieden met basisscholen samenwerken, werken er 96 samen op het gebied van collectie (= 84% van de Bibliotheken).

Bij 15% van de Bibliotheken is de collectie in het bezit van de school (was eveneens 15% in 2012); 20% geeft aan dat de collectie in eigen bezit is (was 25% in 2012) en bij 44% van de Bibliotheken verschilt het per school (was 60% in 2012). Van de Bibliotheken geeft 20% aan dat het bezit 'anders' geregeld is (deze antwoordcategorie was in 2012 niet opgenomen). Uit de open antwoorden blijkt dat het veelal om mengvormen gaat waarbij delen van de collectie in het bezit van de bibliotheek zijn en delen in het bezit van de school.

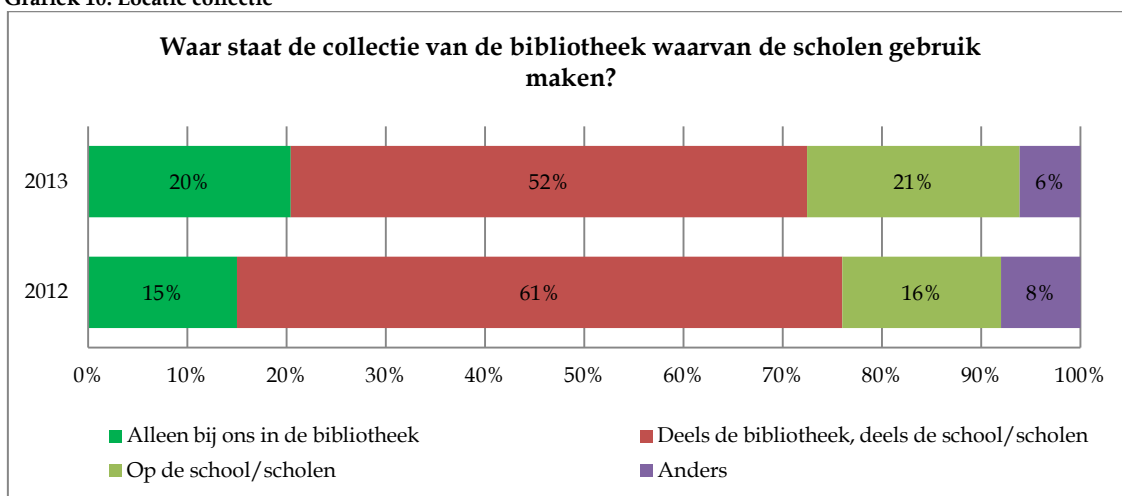
Daar de categorie 'anders' in 2012 niet in de vragenlijst was opgenomen, zijn de gegevens niet goed vergelijkbaar.

Grafiek 9: Bezit collectie

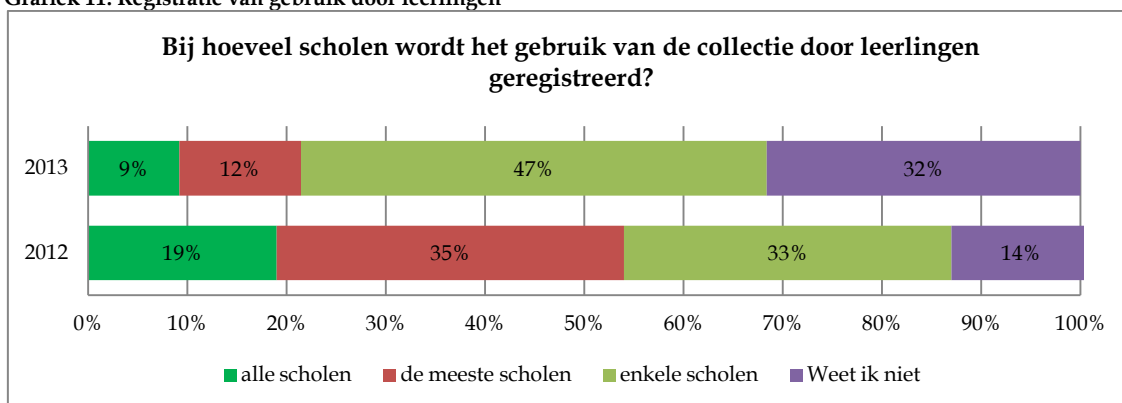
Bij ruim de helft van de Bibliotheken (52%; was 61% in 2012) staat de collectie waarvan de basisscholen gebruik maken deels bij de basisscholen en deels bij de bibliotheek. Bij een vijfde van de Bibliotheken (21%; was 16% in 2012) staat de collectie bij de school/scholen; eveneens bij een vijfde (20%) staat de collectie waarvan de basisscholen gebruik maken bij de bibliotheek zelf. Ten opzichte van 2012 zien we een lichte verschuiving van ‘deels bij de bibliotheek/ deels bij de scholen’ naar ‘alleen bij de bibliotheek’ en ‘alleen op de scholen’.

Grafiek 10: Locatie collectie

In tegenstelling tot de meting in 2012, kan een substantieel deel van de ondervraagden niet aangeven bij hoeveel basisscholen het gebruik van de collectie door leerlingen wordt geregistreerd. Dat vertekent het beeld enigszins. Maar ook als we de categorie ‘weet niet’ buiten beschouwing laten, zien we ten opzichte van van 2012 een verschuiving van ‘registratie bij de meeste scholen’ naar ‘enkele scholen’.

Grafiek 11: Registratie van gebruik door leerlingen

5.4 Mediawijsheid

In deze paragraaf worden de resultaten beschreven van de samenwerking van Bibliotheken met basisscholen op het gebied van mediawijsheid. Ten opzichte van 2012 is de vragenlijst ten aanzien van dit onderwerp uitgebreid. Dat betekent dat een aantal vragen kan niet worden vergeleken met 2012.

5.4.1 Bereik

Ook met betrekking tot de samenwerking tussen Bibliotheken en basisscholen op het gebied van mediawijsheid hebben wij per provincie het bereik berekend.

Voor een uiteenzetting van de berekeningswijze van het bereik verwijzen wij naar paragraaf 5.2.1.

Een overzicht van de bereikscijfers (het aandeel van de basisscholen waarmee Bibliotheken binnen hun werkgebied samenwerken op het gebied van mediawijsheid) per provincie is weergegeven in onderstaande tabel. Het totaal bereik schatten wij op 30%.

Tabel 5: Bereik samenwerking mediawijsheid per provincie

Provincies	Bereik
Groningen	35%
Friesland	32%
Drenthe	52%
Overijssel	46%
Gelderland	35%
Flevoland	4%
Utrecht	11%
Noord-Holland	29%
Zuid-Holland	20%
Zeeland	38%
Noord-Brabant	44%
Limburg	23%
Totaal	30%

We zien dat het bereik relatief hoog is in de provincies Drenthe en Overijssel.

Relatief laag is het bereik in de provincies Flevoland en Utrecht.

5.4.2 Samenwerkingsgebieden

In deze paragraaf beschrijven we de resultaten ten aanzien van vijf onderscheiden gebieden waarop Bibliotheken en basisscholen samenwerken als het gaat om mediawijsheid.

Het betreft de volgende samenwerkingsgebieden:

1) Samenwerking op beleidsmatig gebied:

- Bibliotheek, school en gemeente werken als netwerk aan een gedeelde visie en leggen de doelen met betrekking tot mediawijsheid beleidsmatig vast.

2) Samenwerking waarbij de bibliotheek haar expertise inzet:

- De bibliotheek zet zijn expertise in (bijvoorbeeld via de mediaconsulent/mediacoach) om de mediawijsheid van de leerlingen te verbeteren en/of mediawijsheid een plek te geven in het onderwijs.

3) Samenwerking met betrekking tot het mediaplan:

- De school legt in samenwerking met de bibliotheek haar visie, doelen en het jaarprogramma vast in een mediaplan.

4) De bibliotheek organiseert activiteiten ten behoeve van de scholen:

- In (les)groepen is veel aandacht voor 'mediawijsheid' en zijn er activiteiten rondom 'mediawijsheid'.

5) De Monitor de Bibliotheek op school:

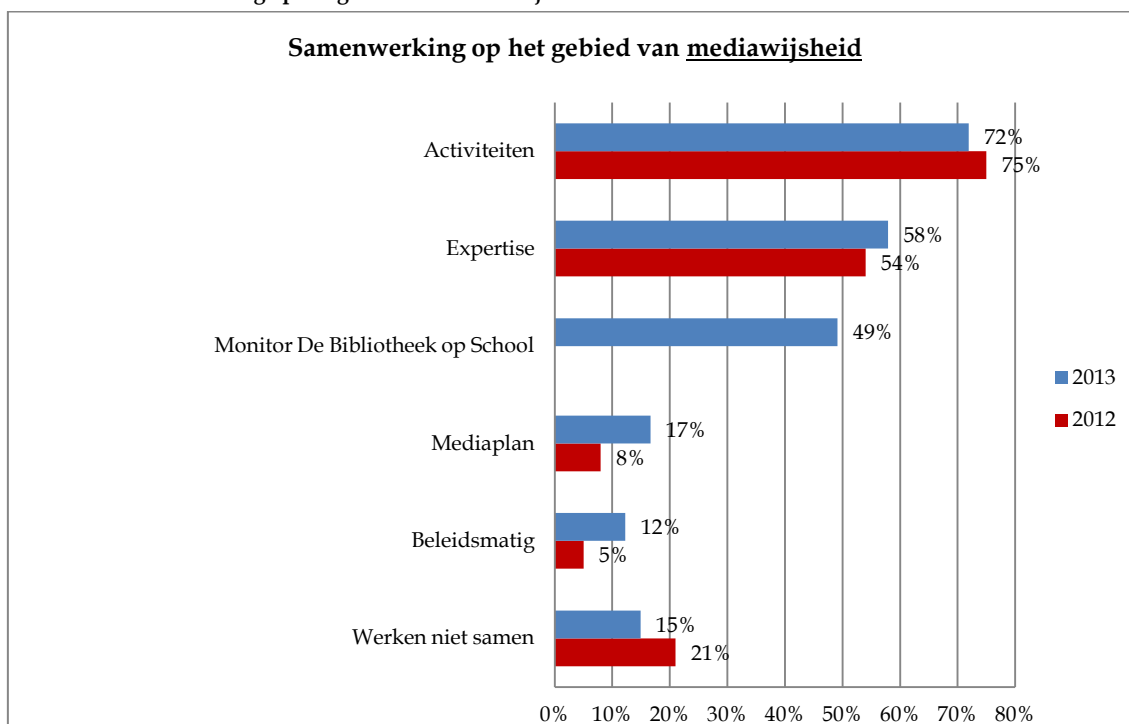
- De doelgroepen vullen de monitor in en stellen op basis van de resultaten het mediaplan bij.

In grafieken en tabellen is vervolgens de verschillende samenwerkingsgebieden beknopt weergegeven.

Van alle 114 Bibliotheken werken er 97 (85%; was 79% in 2012) samen met basisscholen op het gebied van mediawijsheid. Het meest werken Bibliotheken samen met basisscholen op het gebied van 'activiteiten' (72%; was 75% in 2012). Op de tweede plaats staat 'expertise' (58%; was 54% in 2012).

Bijna de helft van de Bibliotheken (49%) die met basisscholen samenwerken op het gebied van mediawijsheid, maakt gebruik van de Monitor De Bibliotheek op School (in 2012 werd Monitor De Bibliotheek op School nog niet bevraagd).

Grafiek 12: Samenwerking op het gebied van mediawijsheid

De Bibliotheken die samenwerken met basisscholen op het gebied van mediawijsheid, werken met gemiddeld 17 basisscholen in hun werkgebied samen (voor *leesbevordering* bedraagt het gemiddelde 39 scholen).

5.4.3 Aantal basisscholen waarmee wordt samengewerkt op de samenwerkingsgebieden

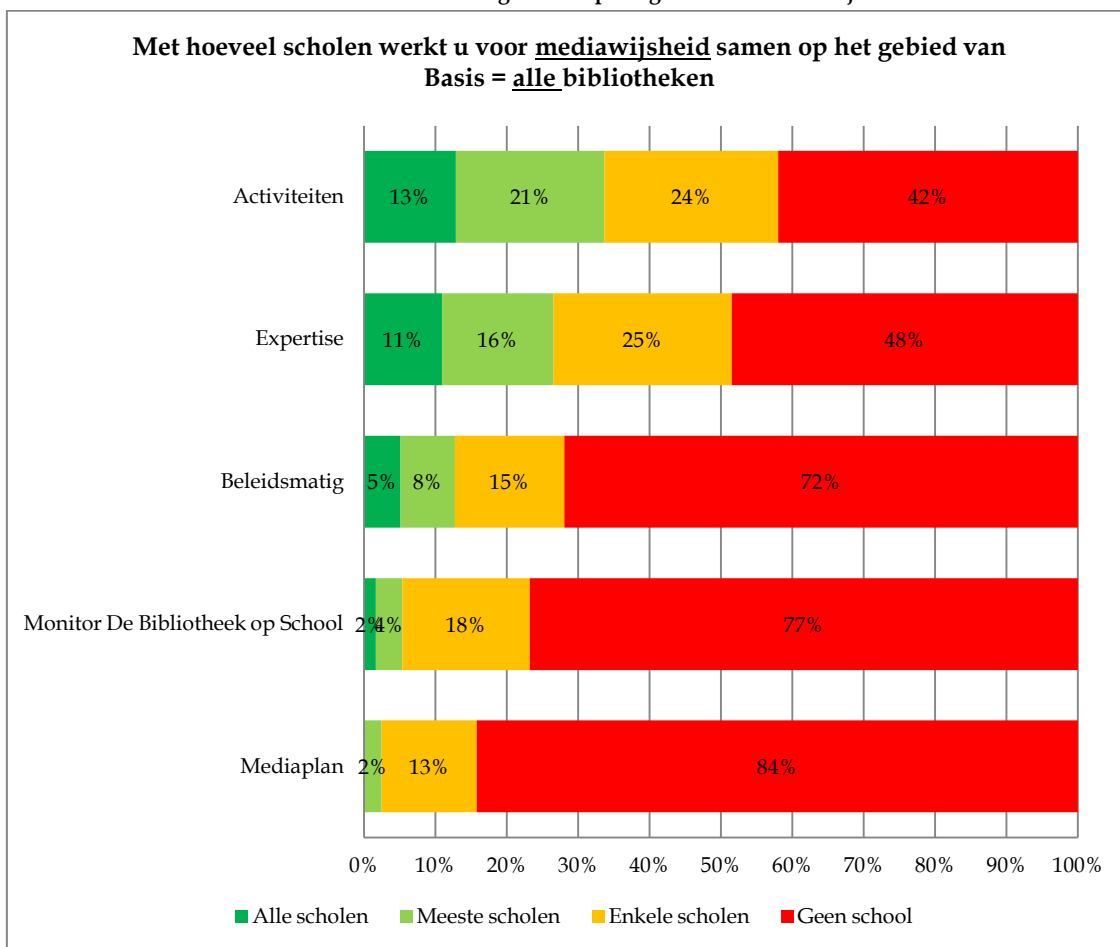
Op basis van alle Bibliotheken zien we dat een *derde* van de Bibliotheken (34%) met alle of de meeste basisscholen samenwerkt op het gebied van ‘activiteiten’. Een kwart van de Bibliotheken (24%) werkt met enkele basisscholen samen op het gebied van activiteiten.

Ook op het gebied van expertise wordt er met relatief veel basisscholen samengewerkt: 27% werkt op dit gebied samen met alle of de meeste basisscholen en 25% met enkele scholen.

Op beleidsmatig gebied werkt 13% van de Bibliotheken samen met alle of de meeste scholen; 15% met een enkele school.

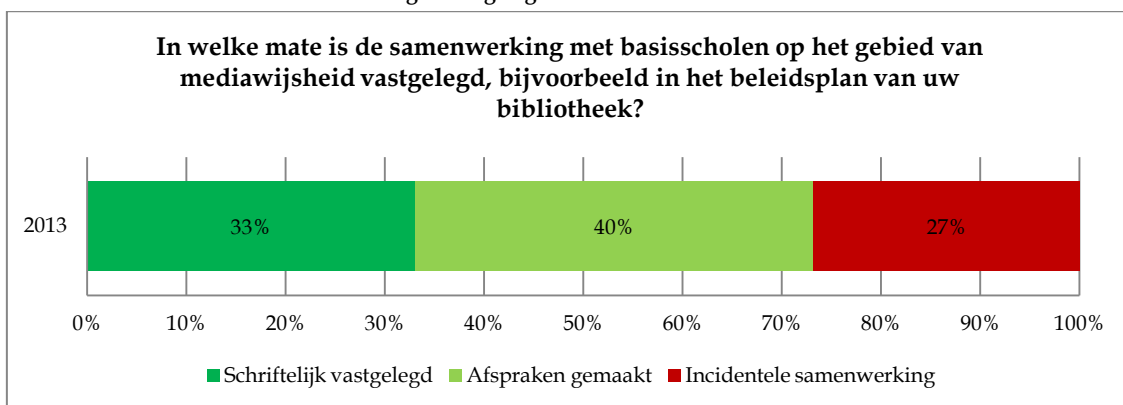
De samenwerking met betrekking tot de Monitor en het mediaplan ligt op een relatief laag niveau.

Grafiek 13: Met hoeveel basisscholen wordt samengewerkt op het gebied van mediawijsheid

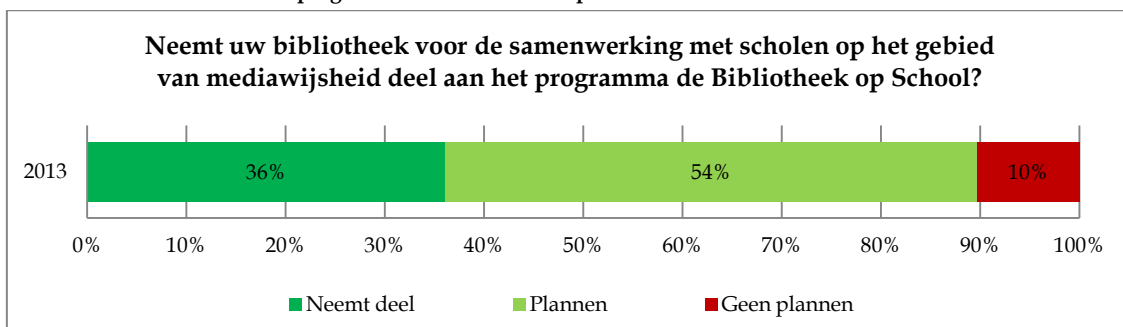
Bij een derde van de Bibliotheken (33%) is de samenwerking met basisscholen op het gebied van mediawijsheid schriftelijk vastgelegd, 40% van de Bibliotheken heeft afspraken gemaakt en bij 27% is sprake van incidentele samenwerking.

Grafiek 14: Mate waarin de samenwerking is vastgelegd

Van alle Bibliotheken die met basisscholen samenwerken op het gebied van mediawijsheid, neemt ruim een derde (36%) deel aan het programma de Bibliotheek op School; ruim de helft (54%) heeft plannen tot deelname terwijl 10% geen plannen heeft.

Grafiek 15: Deelname aan het programma de Bibliotheek op School

5.4.4 Gebruik en bekendheid competentiemodel

De Raad voor Cultuur introduceerde het begrip mediawijsheid in 2005 als: '... het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld'.

Deze beschrijving wordt door velen gezien als zeer accuraat, maar ook lastig om in de praktijk mee te werken. Om meer duidelijkheid te verschaffen in het begrip mediawijsheid heeft Mediawijzer.net het Mediawijsheid Competentiemodel ontwikkeld op basis van 10 competenties.

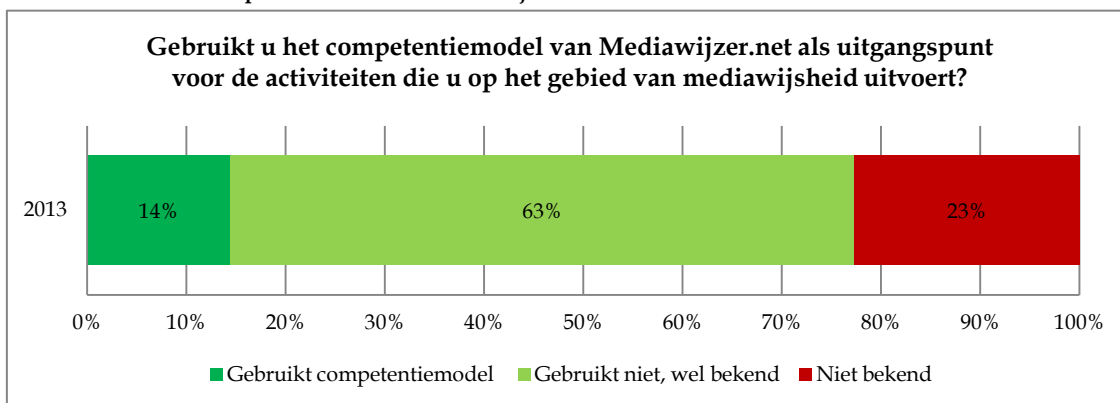
Het model bestaat uit 4 hoofdgroepen waarbinnen in totaal 10 competenties worden beschreven.

Van elke competentie is een verdeling in 5 niveaus gemaakt.

Van de Bibliotheken die samenwerken met basisscholen op het gebied van mediawijsheid gebruikt 14% het competentiemodel van Mediawijzer.net.

Ruim driekwart van de Bibliotheken (77%) is met het competentiemodel bekend (of gebruikt het); bijna een kwart (23%) van de Bibliotheken is niet bekend met het competentiemodel.

Grafiek 16: Gebruik competentiemodel van Mediawijzer.net

Aan de 14 gebruikers van het competentiemodel hebben we gevraagd op welke competenties hun activiteiten op het gebied van mediawijsheid (vooral) betrekking hebben.

De meest genoemde competentie is 'informatie vinden en verwerken' (door alle genoemd).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voorgelegde competenties waarop hun activiteiten op het gebied van mediawijsheid (vooral) betrekking hebben. De resultaten in deze tabel zijn gebaseerd op relatief weinig respondenten (14) en hebben daarmee een *indicatieve* waarde.

Tabel 6: Competenties op het gebied van mediawijsheid

Competenties	
Informatie vinden en verwerken (informatievaardigheden)	100%
Reflecteren op het eigen mediagebruik	79%
Zien hoe media de werkelijkheid kleuren	64%
Inzicht hebben in de medialisering van de samenleving	57%
Participeren in sociale netwerken	50%
Apparaten, software en toepassingen gebruiken	50%
Oriënteren binnen mediaomgevingen	43%
Begrijpen hoe media gemaakt worden	43%
Doelen realiseren met media (strategische vaardigheden)	29%
Content creëren	29%

5.4.5 Mediacoaches

Bij 71% van de Bibliotheken die met basisscholen samenwerken op het gebied van mediawijsheid, zijn er één of meer mediacoaches op de bibliotheek aanwezig.

Bij de Bibliotheken waar mediacoaches aanwezig zijn, zijn er gemiddeld 2,5 coaches aanwezig (op basis van alle Bibliotheken is het gemiddelde 2,2).

Er blijkt geen verband te bestaan tussen het aantal mediacoaches bij een bibliotheek en het aantal basisscholen (op het gebied van mediawijsheid, respectievelijk op het gebied van leesbevordering) waarmee wordt samengewerkt.

5.4.6 Producten en/of diensten

We zien dat bijna *driekwart* van de Bibliotheken op het gebied van ‘mediawijsheid’ voorlichtingsmateriaal verspreidt over mediawijsheid en/of een professionele mediaconsulent of mediacoach heeft die basisscholen adviseert.

Circa *tweederde* van de Bibliotheken geeft klassikale instructies/workshops en/of organiseert informatieavonden en/of groepsbezoeken.

Ruim de *helft* van de Bibliotheken organiseert jaarlijks activiteiten rondom de Week van de Mediawijsheid.

Ten opzichte van 2012 zien we geen opmerkelijke veranderingen in het producten en dienstenaanbod aan basisscholen op het gebied van mediawijsheid.

Tabel 7: Producten en diensten die de bibliotheek levert op het gebied van mediawijsheid

Producten/ diensten	2012	2013
We verspreiden voorlichtingsmateriaal over mediawijsheid	66%	72%
We hebben een professionele mediaconsulent of mediacoach die basisscholen adviseert	68%	72%
We geven klassikale instructies / organiseren workshops	74%	67%
We organiseren informatieavonden voor ouders op het gebied van mediawijsheidthema's (bijv. cyberp ersten en veiligheid op internet)	n.v.t.	61%
We organiseren groepsbezoeken aan de bibliotheek	61%	60%
We organiseren jaarlijks een (of meerdere) activiteit(en) rond-om de Week van de Mediawijsheid	n.v.t.	58%
We inventariseren op school van wat er al gebeurt rondom het thema ‘mediawijsheid’ of helpen de scho ol bij het maken van een der-elijke inventarisatie	23%	29%
We geven speciale aandacht op de website van de bibliotheek	30%	26%
We bieden een digitaal oefenprogramma of lespakket aan voor leer- krachten om in de klas te gebruiken	26%	25%
We leveren input aan basisscholen voor het op-stellen van een beleidsplan	13%	18%
We bieden een online lespakket voor scholieren aan met e-learning modules over media-wijsheid	6%	6%
Anders	15%	7%

BIJLAGEN

Bijlage 1 – overzicht benaderde Bibliotheken

GRONINGEN

Biblionet Groningen
Bibliotheken Zuid-
Groningen
Bibliotheek Oldambt

FRIESLAND

Bibliotheken Súdúdwest
Fryslân
Bibliotheken Noordoost
Fryslân
Bibliotheek Smallerland
Bibliotheken Midden
Fryslân
Bibliotheken Zuidoost
Fryslân

DRENTHE

Bibliotheek Assen
Bibliotheek Midden-
Drenthe
Bibliotheek Borger /
Odoorn
Bibliotheek Coevorden
Bibliotheek Westerveld
Bibliotheek Emmen
Bibliotheek Aa en Hunze
Bibliotheek Hoogeveen
Bibliotheek Meppel
Bibliotheek Noordenveld
Bibliotheek Tynaarlo
Bibliotheek De Wolden

OVERIJSEL

Bibliotheek Almelo
Bibliotheek Borne
Bibliotheek Dalfsen
Bibliotheek Dinkelland
Bibliotheek Deventer
Bibliotheek Enschede
Bibliotheek Hof van
Twente
Bibliotheek Haaksbergen
Bibliotheken Hardenberg
Bibliotheek Hengelo
Bibliotheek Kampen
Bibliotheek Losser

Zinin Bibliotheek
Bibliotheek Oldenzaal
Bibliotheek Olst-Wijhe
Bibliotheek Ommen
Bibliotheek Raalte
Bibliotheek Rijssen-Holten
Bibliotheek Staphorst
Bibliotheek Kop van
Overijssel
Bibliotheek Tubbergen
Bibliotheek Twenterand
Bibliotheek Wierden
Bibliotheek
Zwartewaterland
Bibliotheek Zwolle

GELDERLAND

CODA, Bibliotheek
Apeldoorn
Bibliotheek Arnhem
Bibliotheek Gemeente
Barneveld
Bibliotheek Montferland
Bibliotheek Veluwezoom
Bibliotheek West-
Achterhoek
Bibliotheek Gemeente Ede
de Bibliotheek Noord-
Veluwe
Bibliotheek Groesbeek
Bibliotheek Noordwest
Veluwe
Bibliotheek Lingewaard
Bibliotheken gemeente
Nijkerk
Bibliotheek Gelderland
Zuid
Bibliotheek Scherpenzeel
Bibliotheek Achterhoekse
Poort
Bibliotheek Rivierenland
Bibliotheek
Brummen/Voorst
de bblthk (Wageningen)
Bibliotheek Wijchen
Bibliotheek Oost-
Achterhoek

Bibliotheek De Liemers
Graafschap Bibliotheken

FLEVOLAND

de nieuwe bibliotheek
Flevomeerbibliotheek

UTRECHT

Bibliotheken Eemland
Regiobibliotheek Z-O-U-T
Regiobibliotheek Het
Groene Hart
Bibliotheek Lek & IJssel
Bibliotheek Angstel, Vecht
en Venen
Bibliotheek Nieuwegein
De Bibliotheek Utrecht
Bibliotheek Veenendaal
RegioCultuurCentrum Idea

NOORD-HOLLAND

Bibliotheek
Kennemerwaard
Amstelland Bibliotheken
Bibliotheken Amsterdam
Bibliotheek IJmond Noord
Bibliotheek Westfriesland
Oost
Bibliotheek Naarden-
Bussum
WEBBibliotheken
Kopgroep Bibliotheken
de Bibliotheek Zuid-
Kennemerland
Stichting Samenwerkende
Bibliotheken Heiloo
Langedijk
Bibliotheek Hilversum
Bibliotheek
Haarlemmermeer
Bibliotheek Hoorn
Bibliotheek Huizen-Laren-
Blaricum
Bibliotheek Velsen
Bibliotheek Waterland
De Bibliotheek
De Bieb voor de Zaanstreek

ZUID-HOLLAND

Bibliotheek Rijn en Venen
Bibliotheek Oostland
Bibliotheek aan den IJssel
DOK, Bibliotheek Delft
Bibliotheek Den Haag
De Bibliotheek A tot Z
Bibliotheek Gouda
Bibliotheek Zuid-Hollandse
Delta
Bibliotheek Katwijk
Bibliotheek Westland
BplusC
Bibliotheek Bollenstreek
Bibliotheek Maassluis /
Midden-Delfland
Bibliotheek Nieuwerkerk
aan den IJssel
Bibliotheek Hoeksche
Waard
Bibliotheeknetwerk Zuid-
Holland Zuidoost
Bibliotheek Rotterdam
Bibliotheek Waterweg
Bibliotheek
Krimpenerwaard
Bibliotheek Boekenberg
Spijkenisse
Bibliotheek Vlaardingen
de Bibliotheek aan de Vliet

Bibliotheek De Groene
Venen
Bibliotheek Voorschoten-
Wassenaar
Bibliotheek Zoetermeer

ZEELAND

Biblioosterschelde
Zeeuwse Bibliotheek
Bibliotheek Zeeuws-
Vlaanderen
Bibliotheek Vlissingen

NOORD-BRABANT

Bibliotheek Het Markiezaat
Bibliotheek Best
Bibliotheek De Lage
Beemden
Biblioplus
Bibliotheek Breda
Bibliotheek Heusden
Bibliotheek Eindhoven
Nieuwe Nobelaer
Bibliotheek Dommeldal
Bibliotheek Helmond-Peel
Theek 5
Bibliotheek Maasland
Bibliotheek VANnU
Bibliotheek Zundert-
Rucphen

Bibliotheek s-
Hertogenbosch
Bibliotheek Midden-
Brabant
Bibliotheek Uden
Bibliotheek De Kempen
Bibliotheek Veghel
Bibliotheek Veldhoven
Bibliotheek De Meierij
Bibliotheek Altena

LIMBURG

Bibliotheek Brunssum
Bibliotheek Gulpen-Wittem
Bibliotheek Heerlen
Bibliotheek Maas en Peel
Bibliotheek Kerkrade
Bibliotheek Landgraaf-
Onderbanken
Bibliotheek Maastricht
Bibliotheek Meerssen
Bibliotheek Nuth
Bibliorura
Biblionova
Heuvellandbibliotheek
Bibliotheek Venlo e.o.
BiblioNu
Bibliocenter.

Bijlage 2 - vragenlijst

1. Graag willen wij weten voor welke bibliotheek u deze vragenlijst invult.
Wilt u hier de provincie aangeven waarin de bibliotheek zich bevindt?

- Groningen
- Friesland
- Drenthe
- Overijssel
- Gelderland
- Flevoland
- Utrecht
- Noord-Holland
- Zuid-Holland
- Zeeland
- Noord-Brabant
- Limburg

2. Voor welke bibliotheek vult u de vragenlijst in?

U vult de vragenlijst in voor
[!Groningen!][!friesland!][!drenthe!][!overijssel!][! gelderland!][!flevoland!][! utrecht!][!nholland!][!zholland!][!zeeland!][!n brabant!][! limburg!].

3. Om een goed beeld te krijgen van het bereik van uw bibliotheek verzoeken wij u hieronder de gemeente(n) te noteren die binnen uw werkgebied vallen.

4. In de vragenlijst worden twee onderwerpen behandeld: samenwerking op het gebied van leesbevordering en samenwerking op het gebied van mediawijsheid.

Nu volgen eerst vragen naar de manier waarop uw bibliotheek samen met scholen werkt aan leesbevordering en het aantal scholen dat u hiermee bereikt.

Wij onderscheiden hierbij 8 vormen van samenwerking tussen bibliotheek en basisscholen.

Op welke van de volgende gebieden wordt vanuit uw bibliotheek samengewerkt met het basisonderwijs als het gaat om leesbevordering? *Meer antwoorden mogelijk*

Wanneer u met uw muis naar antwoordmogelijkheid gaat verschijnt een toelichting op de betreffende antwoordmogelijkheid.

- Samenwerking op beleidsmatig gebied
- Samenwerking waarbij de bibliotheek haar expertise inzet
- Samenwerking met betrekking tot collectie
- Samenwerking op het gebied van logistiek
- Samenwerking met betrekking tot het leesplan
- De bibliotheek organiseert activiteiten ten behoeve van de scholen
- De Monitor de Bibliotheek op school
- Marketing en communicatie
- Wij werken heel weinig samen met basisscholen in ons werkgebied

5. Neemt uw bibliotheek voor de samenwerking met scholen op het gebied van leesbevordering deel aan het programma de Bibliotheek op School?

- Ja wij nemen deel
- Nee wij nemen (nog) niet deel, maar zijn van plan dit wel te gaan doen
- Nee wij nemen (nog) niet deel en zijn ook niet van plan dit wel te gaan doen

6. U heeft zojuist één of meer gebieden genoemd waarbij de bibliotheek samenwerkt met basisscholen op het gebied van leesbevordering.
Met hoeveel basisscholen in uw werkgebied werkt u samen op het gebied van leesbevordering?

7. Met hoeveel scholen werkt u samen op het gebied van:

Wanneer u met uw muis naar antwoordmogelijkheid gaat verschijnt een toelichting op de betreffende antwoordmogelijkheid.

	Met <u>alle</u> scholen waarmee wij samenwerken	Met de <u>meeste</u> scholen waarmee wij samenwerken	Met <u>enkele</u> scholen waarmee wij samenwerken	Met <u>geen</u> enkele school waarmee wij samenwerken
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐

8. In welke mate is de samenwerking met basisscholen op het gebied van leesbevordering vastgelegd, bijvoorbeeld in het beleidsplan van uw bibliotheek?

- De samenwerking is schriftelijk vastgelegd en opgenomen in ons beleidsplan
- Er zijn afspraken gemaakt over de samenwerking maar deze zijn niet formeel vastgelegd in een beleidsplan
- Er is incidenteel sprake van samenwerking
- Weet ik niet

9. Hoeveel leesconsulenten zijn er in totaal op uw bibliotheek aanwezig?

(De leesconsulent is een werknemer van de bibliotheek die op scholen als contactpersoon namens de bibliotheek langs komt)

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 of meer te weten...

10. Hoeveel uur per week worden de basisscholen in uw werkgebied waar u mee samenwerkt gemiddeld bezocht door een bibliotheekmedewerker of leesconsulent?

- Er wordt geen bezoek gebracht aan de scholen
- Gemiddeld 1 uur per week per school
- Gemiddeld 2-3 uur per week per school
- Gemiddeld 4-8 uur per week per school
- Gemiddeld meer dan 8 uur per week per school
- Weet ik niet

11. Kunt u aangeven hoeveel leerkrachten van de scholen waarmee u samenwerkt in uw werkgebied zijn opgeleid tot leescoördinator (via de cursus Open Boek)?

- Geen enkele
Te weten
- leescoördinatoren
- Weet ik niet

12. Wilt u aangeven welk bedrag u jaarlijks van de scholen ontvangt als bijdrage in de exploitatie ? U kunt kiezen welke van onderstaande opties u invult.

- per leerling
gemiddeld €
- per school

in totaal €

van alle scholen
tezamen

Anders, namelijk...

13. U gaf aan dat u op beleidsmatig gebied samenwerkt met basisscholen.
Op welke wijze wordt deze samenwerking vorm gegeven?

- Wij stellen samen met de schooldirectie een beleidsplan op voor leesbevordering
- Wij leveren input aan basisscholen die hen helpt bij het opstellen van een beleidsplan voor leesbevordering
- Wij leveren input aan basisscholen voor een financiële onderbouwing van een beleidsplan leesbevordering

Anders, namelijk...

14. Welke producten en/of diensten levert uw bibliotheek aan basisscholen op het gebied van leesbevordering? *Meer antwoorden mogelijk*

Advies

- Leerkrachten adviseren over boekengebruik bij de vakken taal en lezen
- Leerkrachten adviseren over boekengebruik bij zaakvakken (geschiedenis, aardrijkskunde, biologie)
- Leerkrachten adviseren over begeleiding van individuele leerlingen
- Leerkrachten adviseren bij leesbevorderingsactiviteiten

15. **Collectie**

- Het inrichten van een fysieke schoolbibliotheek
- Het verhuren van projectondersteunende collecties
- Beschikbaar stellen van themacollecties
- Klassikaal lenen in een (mobiele) vestiging
- Reserveren van boeken via een digitale bestelwijze
- Het beheren van een toereikende, gevarieerde, actuele collectie voor de basisschool
- Het aanbieden van een collectie voor specifieke groepen (anderstaligen, dyslectici, groepen 1,2 etc.)

16. **Activiteiten**

- Workshops en/of trainingen voor leerkrachten
- Activiteiten uitvoeren in de lesgroepen
- Workshops geven aan ouders over lezen
- Organiseren van themabijeenkomsten in de bibliotheek
- Organiseren van activiteiten voor specifieke groepen (anderstaligen, dyslectici, groepen 1 en 2 etc.)
- Organiseren van activiteiten rond de Kinderboekenweek
- Organiseren van activiteiten rond de Nationale Voorleesdagen
- Organiseren van een tussenronde van de Nationale Voorleesdagen
- Organiseren van activiteiten rondom de Kinderjury
- In de schoolbibliotheek activiteiten organiseren voor leerlingen van de scholen waarmee wij samenwerken

17. **Leerlingbegeleiding**

- Leerlingen begeleiden in de schoolbibliotheek
- Leesbevorderingsactiviteiten nader afstemmen met de taal- en lesmethodes die gebruikt worden
- Stimuleren van het gebruik van de schoolbibliotheek door leerkrachten en leerlingen

18. **Overige diensten**

- Een website met relevante informatie vanuit de bibliotheek
- Een bijdrage leveren aan informatieavonden voor ouders op de basisschool
- Beheren van het boekenbudget
- Een scholingsaanbod tot leescoördinator voor leerkrachten (Open Boek)
- Organiseren van leesbevorderingsprogramma's (bijv. Rode Draad)

19.

Anders, namelijk

20. U gaf aan op het gebied van collectie samen te werken met basisscholen. Is de collectie in het bezit van de bibliotheek of van de scholen?

- De collectie die de scholen hun leerlingen aanbieden, is in het bezit van de bibliotheek
- De collectie die de scholen hun leerlingen aanbieden is in hun eigen bezit

Sommige scholen zijn in het bezit van hun eigen collectie, sommige gebruiken de collectie van de bibliotheek
Anders, namelijk

21. Waar staat de collectie van de bibliotheek waarvan de scholen gebruik maken?

- Alleen bij ons in de bibliotheek
 Bij de bibliotheek en voor een deel op de school/scholen
 Op de school/scholen
Anders, namelijk...

22. Bij hoeveel scholen wordt het gebruik van de collectie door leerlingen geregistreerd?

- alle scholen
 de meeste scholen
 enkele scholen
 Weet ik niet

23. Tot slot volgen er nog een paar vragen over de samenwerking van uw bibliotheek en basisscholen in uw werkgebied op het gebied van mediawijsheid.

Op welke van de volgende gebieden wordt vanuit uw bibliotheek samengewerkt met het basisonderwijs als het gaat om mediawijsheid? *Meer antwoorden mogelijk.*

Wanneer u met uw muis naar antwoordmogelijkheid gaat verschijnt een toelichting op de betreffende antwoordmogelijkheid..

- Samenwerking op beleidsmatig gebied
 Samenwerking waarbij de bibliotheek haar expertise inzet
 Samenwerking met betrekking tot het mediaplan
 De bibliotheek organiseert activiteiten ten behoeve van de scholen
 De monitor De Bibliotheek op School
 Wij werken niet met basisscholen samen op het gebied van mediawijsheid

24. Neemt uw bibliotheek voor de samenwerking met scholen op het gebied van mediawijsheid deel aan het programma de Bibliotheek op School?

- Ja wij nemen deel
 Nee wij nemen (nog) niet deel, maar zijn van plan dit wel te gaan doen
 Nee wij nemen (nog) niet deel en zijn ook niet van plan dit wel te gaan doen

25. Gebruikt u het competentiemodel van Mediawijzer.net als uitgangspunt voor de activiteiten die u op het gebied van mediawijsheid uitvoert?

- Ja, dat gebruiken we
 Nee, dat gebruiken we niet, maar ik ken het wel → [Ga verder met vraag 27.](#)
 Nee, dat gebruiken we niet en ik ken het ook niet → [Ga verder met vraag 27.](#)

26. Op welke competenties hebben uw activiteiten (vooral) betrekking?

- inzicht hebben in de medialisering van de samenleving
 begrijpen hoe media gemaakt worden
 zien hoe media de werkelijkheid kleuren
 apparaten, software en toepassingen gebruiken
 oriënteren binnen mediaomgevingen
 informatie vinden en verwerken (informatievaardigheden)
 content creëren
 Participeren in sociale netwerken
 Reflecteren op het eigen mediagebruik
 Doelen realiseren met media (strategische vaardigheden)
 Geen van deze
 Weet ik niet

27. U heeft zojuist één of meer gebieden genoemd waarbij de bibliotheek samenwerkt met basisscholen op het gebied van mediawijsheid. Met hoeveel basisscholen in uw werkgebied werkt u samen op het gebied van mediawijsheid?

28. Met hoeveel scholen werkt u wat betreft het thema mediawijsheid samen op het gebied van:

Wanneer u met uw muis naar antwoordmogelijkheid gaat verschijnt een toelichting op de betreffende antwoordmogelijkheid.

	Met <u>alle</u> scholen waarmee wij samenwerken	Met de <u>meeste</u> scholen waarmee wij samenwerken	Met <u>enkele</u> scholen waarmee wij samenwerken	Met <u>geen</u> enkele school waarmee wij samenwerken
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐

29. In welke mate is de samenwerking met basisscholen op het gebied van mediawijsheid vastgelegd, bijvoorbeeld in het beleidsplan van uw bibliotheek?

- De samenwerking is schriftelijk vastgelegd en opgenomen in ons beleidsplan
- Er zijn afspraken gemaakt over de samenwerking maar deze zijn niet formeel vastgelegd in een beleidsplan
- Er is incidenteel sprake van samenwerking

30. Hoeveel mediacoaches of specialisten mediawijsheid (dit kan bijvoorbeeld ook een educatief medewerker zijn die gespecialiseerd is in mediawijsheid) zijn er in totaal op uw bibliotheek aanwezig?

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 of meer

31. Welke producten en/of diensten levert uw bibliotheek daadwerkelijk in de samenwerking met basisscholen als het gaat om het bevorderen van mediawijsheid bij leerlingen?

- We leveren input aan scholen voor het opstellen van een beleidsplan 'mediawijsheid'
- We geven speciale aandacht op de website van de bibliotheek over het thema mediawijsheid (voor directies, leerkrachten en leerlingen)
- We hebben een professionele mediaconsulent of mediacoach die scholen adviseert
- We organiseren groepsbezoeken aan de bibliotheek rondom het thema 'mediawijsheid'
- We geven klassikale instructies / organiseren workshops over mediawijsheid
- We inventariseren op school van wat er al gebeurt rondom het thema 'mediawijsheid' of helpen de school bij het maken van een dergelijke inventarisatie
- We verspreiden voorlichtingsmateriaal over mediawijsheid
- We bieden een digitaal oefenprogramma of lespakket aan voor leerkrachten om in de klas te gebruiken
- We bieden een online lespakket voor scholieren aan met e-learning modules over mediawijsheid
- We organiseren jaarlijks een (of meerdere) activiteit(en) rondom de Week van de Mediawijsheid
- We organiseren informatieavonden voor ouders op het gebied van mediawijsheidsthema's (bijv. cyberpersten en veiligheid op internet)

Anders, namelijk...

32. Wilt u de volgende gegevens van uw bibliotheek noteren?

Aantal vaste servicepunten op basisscholen	<input type="text"/>
Totaal aantal leden	<input type="text"/>
Totaal aantal jeugdleden 0 tm 3	<input type="text"/>
Aantal jeugdleden 4 tm 11	<input type="text"/>
Aantal jeugdleden 12 tm 17	<input type="text"/>
Aantal volwassen leden 18+	<input type="text"/>

Omvang collectie jeugd (fictie en non fictie)

Omvang collectie volwassen (fictie en non fictie)

33. Wilt u aangeven wat uw functie is?

Educatief specialist

Leesconsulent

Mediaccoach

Directeur

Anders, namelijk

34. Evenals bij de meting in 2012 ontvangen alle deelnemers aan het onderzoek een individuele rapportage.

Uw individuele rapportage bevat de antwoorden die u heeft ingevuld afgezet tegen de resultaten van de provincie waartoe uw bibliotheek behoort en Nederland-totaal.

Wilt u hieronder de naam en het e-mailadres noteren van de persoon waar wij de rapportage naartoe moeten sturen?

Uw gegevens:

Naam:

E-mailadres:

Dit is het einde van de vragenlijst. Als u nog antwoorden wilt wijzigen kunt u nu nog terug.

Als u op 'verder' klikt sluit u de vragenlijst af en kunt u niet meer terug.